

Szerkesztőség

Arad, Acsav-palota.

Kiadóhivatás:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulvár. Regula Ferdinand 4/22
(József Sberceg-ut.)

Bárgyóncim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatás
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lei
Fél évre ... 540 Lei
Negyed évre ... 270 Lei
Havonta ... 90 Lei

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Örök mumus.

Az utóbbi időben úgy látszott már, hogy minden rendben van az aradi városi tanács körül. Elmaradtak a vezérfelügyelői látogatások, amelyek egy időben sűrű egymásutánban következtek el, úgy hogy minden hétre jutott belőlük egy, vagy kettő. Úgy látszott már, hogy az Aradváros tanácsa eltekintve attól, hogy szimpatikus-e vagy nem, munkához láthat és igyekezhetsz teljesíteni azokat a nem mindennapi feladatokat, amiket ez a nagyvonalú elmaradt marosparti város fejlődésük-ségessége rájuk ró.

Mert valóban: úgy volt jó ideig a múlt évben, hogy az aradi tanács képtelen volt hivatását betölteni, még ha akarta volna is. A miniszteriumba egyre-másra mentek a jelentések a városi tanács ellen, a miniszterium pedig a beérkezett panaszok arányában küldte Bucurestiből a vezérfelügyelőket, hogy vizsgálják meg: mennyiben igazak a vádak és tegyék meg javaslatukat. Sok jelentés ment Bucurestibe, sok vezérfelügyelő jött Bucurestiből, aminek következtében az aradi tanács minden erejét az önvédelemre koncentrált és igyekezett magát tisztázni a felmerült vádak alól. Ami csekély energia a nagy önvédelmi harcból megmaradt, az jutott Arad ügyeinek intézésére. Hónapokon át tartott ez így, már az önvédelembe is belefáradni látszott a tanács, nemhogy a többi munkába, ami jobbadán sorra se került, amikor egyszerre csak megszűntek a vizsgálatok és arra lehetett gondolni, hogy megkezdődik az a munkálkodás, amely végre megindítja az elmaradt Aradot a fejlődés útján. Mert bizony sok minden hiányzik innen. Közveti közlekedésünk egyenesen éklapba való. Építkezés nincs, az uccák aszfaltozása különösen a külsőbb részeken siralmas... rengeteg munkára van szükség, amíg csak azt a nivót megközelítjük, amin egy modern, fejlődésképes városnak állania kell.

A nyugodtabb időszak bekövetkezésével mutatkoztak is jelek, hogy a városi tanács hozzálát most már feladatai teljesítéséhez, de ma, mintha újból megváltozott volna a helyzet. Mintha ismét kísértene a múlt: megérkezett Aradra ismét egy vezérfelügyelő Bucurestiből. Ezuttal ugyan csupán helyszíni szemléről van szó, de hiszen mindegy, hogy mi a neve a gyerekeknek. A lényeg az, hogy a helyszíni szemle semmiben sem különbözik a hónapokkal ezelőtt lefolyt vizsgálatoktól és így Aradváros tanácsa ismét abba a helyzetbe jut, hogy védelmi küzdelmet folytat a saját maga léteért, a város, a polgárság ügyei pedig elpihennek szépen. Ez az állapot pedig most már hatalmas és káros. Arra egyedül és kizárólag Arad város polgársága fizet rá, ezt pedig a világon semmiféle érdek nem képes jogossá tenni. Ennek a helyzetnek meg kell szűnni. Tökéletesen mindegy, hogy így, vagy úgy.

Ha vannak olyan ténybeli adatok az aradi tanács működése ellen, amelyek azt indokolják, hogy a tanács távozzék helyéről, akkor tessék feloszlatni és jöjjön helyébe egy másik, amelyik jobban tud. De ha csak vádaskodásokról van szó — és ebbe már létező jártassága a vezérfelügyelőket kiküldő

Sulyos támadás a katolikusság ellen.

Heves és kinos jelenetek a szenátusban. — Hosszu püspök tiltakozik. Lupu bocsánatot kér. — Kormánykörök lekicsinylik a bucuresti-i demonstrációt. — Atmeneti kormány Maniuék előtt.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Nemcsak a belpolitikai pártok, de az ország közvéleménye is még mindig a vasárnap Bucurestiben impozáns méretek között lefolyt nemzeti-parasztpárti nagygyűlés izgalmas eseményeinek hatása alatt áll. Növeli a közhangulat idegességét, hogy a parlamenti kivonulás után ma a szenátusból is kivonultak a nemzeti-parasztpárt mandatáriusai. Mindenki meg van arról győződve, hogy Maniuéknek ez a hatalmas demonstrációja ezuttal már nem maradhat el hatás nélkül, de attól tartanak, hogy az ellenzék provokatív viselkedéséből még előre nem látható, sulyos bonyodalmak is származhatnak. A szenátusban Raducanu olvasta fel a párt deklarációját, amely azonos szövegű a parlamentben felolvasott deklarációval s amely szerint a nemzeti-parasztpárt továbbra már nem hajlandó részt venni a mai összetételű törvényhozás munkájában. Amikor az ellenzék a deklaráció felolvasása után kivonult, egy többségi szenátor Aciu felé rohant és meg akarta ragadni a kabátját. Aciu fenyegetődzik, mire óriási tumultus támad, amelyet Tony Ilescu elnök alig tud lecsendesíteni. Mikor Aciu az ajtóhoz ér, visszafordul és ingerült hangon beküld az ülés-terembe:

— Csöcselék!

Heves viharok a kultusztörvényjavaslat körül.

Ezután áttérnek a napirendre, amelyen a kultusztörvényjavaslat szerepel. Pimen metropolita azt ajánlja, hogy a rendszeres tárgyalás kedvéért a javaslatához felváltva egy ellenzéki és egy többségi szenátor szóljon hozzá. Ilescu ezt feleslegesnek tartja, mivel az ellenzék kivonult. Turcu lupista szóval fel ezután és sulyos támadást intéz a katolicizmus ellen. Hosszu püspök kijelenti, hogy szívesen gyalázat és tudatlanság, sőt beszámíthatatlanság kell ahhoz, hogy vallást parlamenti szövekről így inzultáljanak. Ehez sem az elnöknek, sem a miniszternek nincs joga, de senki másnak sem. Csodálkozik, hogy valaki a szövekről ilyeneket mond és az elnök nem utasítja rendre. Az elnök szerint Turcu szavait Hosszu félreértette és kéri a felszólalót, hogy fejezze ki magát értelmesebben. Andreescu kanonok kijelenti, hogy szívesen és gyalázat inzultálni egy olyan vallást, amelynek négyszáz millió hívője van. Popovici liberális Andreescu felé fordulva mondja:

— Önök azt írták, hogy vér fog folyni a javaslat miatt! — Lapedatu kultuszminiszter

miniszteriumnak is. — akkor szűnjön meg a sok vizsgálat, azaz — pardon — helyszíni szemle, amely a gyermekmésék örök mumusaként, időről-időre visszatér egy kis liesztérré. Egy város parlamentje fölött nem lebeghet állandóan a felosztatás Damokles-kardja, de Mohamed koporsója se lehet Arad város tanácsa. Elég szomorú, hogy eddig az volt. Itt a végső órája annak, hogy rend legyen a torony alatt, hogy végre az történjék ott, a minék történnie kell: munkálkodás, nem pedig

kéri a szenátorokat, ne folytassák ezt a vitát, hanem szóljanak a javaslatához. Turcu közbekiáltja, hogy a katolikus egyházak vagyonekat harácsolnak össze. Hosszu püspök: Az egész vita alatt visszatartottam magam attól, hogy közbeszóljak, de azt, amit Turcu művel, nem türhetem tovább. Kérem az elnök urat, szolgátsáson nekem elégtételt. — Turcu most azt kiáltja közbe, hogy a görög katolikusok tanácskoztak az ellenzékkel és ők is ki akartak vonulni. Végre megérkezik Lupu, aki, miután Turcu az ő pártjához tartozik, értesülve az eseményekről, oda megy a görög katolikusokhoz és bocsánatot kér tőlük. Elnök ezután szünetet rendel el és a szenátorok a folyosón izgatottan tárgyalják a nemzeti-parasztpárt kivonulásának eseményét.

A kormánypárt lekicsinyli a bucuresti-i ellenzéki gyűlést.

Érdekes egyébként kormányköröknek az a nézete, hogy kifelé semmi jelentőséget nem tulajdonítanak az ellenzék vasárnapi gyűlésének, amely jóval alatta maradt — állítólag — a nemzeti-parasztpárt számításainak is. Hivatalos becslés szerint ugyanis mindössze tizenötezerre tehető a gyűlés résztvevőinek száma. Feltűnő, hogy a főváros csaknem teljesen hiányzott a tüntetésről, kivéve a szociálistákat. Ami a politikai helyzetet illeti, a kormány a gyűlést a nemzeti-parasztpárt vereségének tekinti, mert a párt azt hirdette, hogy a kormány azonnali bukása fog bekövetkezni és most az egész ország látja, hogy erről szó sincs. Valószínű, hogy a liberálistáért a jövő vasárnap ugyancsak nagygyűlést rendez a fővárosban, a vidéki szervezetek részvételével, megmutatva, hogy bármikor képes épen ilyen látogatott gyűléseket rendezni. Ma délután különben Carapancea ezredes, hadbiztos felkereste Maniu Gyulát és közölte vele, hogy ezentul semmiféle uccai manifesztációt nem tür meg és ez ellen a legerélyesebb eszközöket fogja alkalmazni.

A vasárnapi nagygyűlés alkalmával — mint ismeretes — meglehetősen kinos incidens is játszódott le. A Dacia-terem bejáratánál ugyanis megjelent Ciuceanu újságíró, az Universal munkatársa. A tömegből többen megismerték az újságíró és rátámadtak, hogy inzultálják. Csak az egyik nemzeti-parasztpárti vezető erélyes közbelépése mentette meg a komolyabb bántalmazástól. Mikor Maniu az esetről értesült, abbahagyta a tanácskozást, felkereste Ciuceanut és bocsánatot kért tőle a történetekért. Az ügyben különben

arra ölni az időt, hogy mikép játszunk ki az örök mumussal.

Ismételjük: két út van, illetve két út maradt. Vagy feloszlatni a tanácsot, ha rászolgált és akkor majd meglátjuk, mit tud az új, amely helyébe lép, vagy pedig beszüntetni a generalinspektorok aradi mumuskodását, a mik igen alkalmasak arra, hogy a sűrű vizsgálat és helyszíni szemléket komikumá degradálják az aradi polgárság szemében. Csak ez a két út maradt. Tertia non datur.

a párt ma kommunikét is tett közzé, amelyben sajnálkozásának adott kifejezést a Daciában történt incidens felett.

Benfentések átmeneti kormányt ísólják.

A Lupta mai számában azt írja, hogy egy nagytekintélyű kormányparti politikus a következőkben indokolja a régenstanács választását: Nagyon elmérgesedtek a politikai harcok, úgy, hogy a nemzeti-parasztpárt részére az egyenes kormány megbízatás lehetetlen. A nemzeti-parasztpárt bizonyos, nagyon fontos kérdésekben kétszínűséget tanusít, de ezenkívül tartani kell attól is, hogy tabula rasa-t teremtsen. A nagy seprűvel akar jönni. Nem titkolja, hogy az összes katonai és polgári magas méltóságokat párthívői részére akarja biztosítani. Maniuék el akarják mozdítani állásától Davidogiu tábornok, csendőrségi főparancsnokot, Nicolaeu bucaresti-i rendőrprefektust és Voinescu Romulus sziguranca vezérigazgatót. Nem lehet tudni, hogy hol kezdődnek és hol végződnek ezek a személyi cserék. Ezért egyetlen megoldás a mai politikai krízisben csak az lehet, hogyha a jelenlegi kormánytól átmeneti kormány veszi át a hatalmat és előkészíti a talajt arra, hogy azután később Maniuék kapjanak megbízatást kormányalakításra. Az átmeneti kormányt Titulescu, vagy más semleges politikus alakíthatná meg, de ennek a kormánynak az életidejét is meg lehetne pontosan állapítani és ez alatt a nemzeti-parasztpárt befejezhetné előkészületelt a kormány átvételére. Más megoldás nem lehet, sem Averescu-kormány, sem más kalandos megoldás nem lehetséges, ezt a magasabb körök is beláthatják.

Duca belügyminiszter cáfolja a kormányváltás híreit.

Ugyancsak a Lupta jelentése szerint Maniu Gyula ma délelőtt fél tíznegykor fogadta Greeg bucaresti-i angol követ látogatását. Az angol diplomata majdnem három órán keresztül tanácskozott Maniuval. A sajtót nem informálták arról, hogy mi volt a hosszú megbeszélés tárgya.

A mai minisztertanács után Duca belügyminiszter fogadta a külföldi sajtó képviselőit, akiket felhatalmazott arra, közöljék lapjaikkal, hogy szó sincs kormányváltásról.

Kavarodás Berlinben az afgán hercegi címek miatt

A szociálista Vorwärts éles támadása Marx kancellár ellen.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának távirata.) Az afgán királyi pár távozása után — mint megírtuk — a berlini afgán követ kifülfütést nyújtott át uralkodója nevében Hindenburgnak, Marx kancellárnak és Loebenek, a birodalmi gyűlés elnökének. A kitüntetés, amelynek viselője egyszerűs mind az afgán hercegi cím viselésére is jogosult, most váratlanul súlyos belpolitikai zavarokat okozott.

A konfliktus, amely a centrupárt és a szociáldemokraták között keletkezett, abból robbant ki, hogy a „Vorwärts” „Marx, Afganisztan hercege” címmel oldalas cikket közölt, amelyben számos megjegyzéssel kísérte a címadohányozás

tényét és kiemelte, hogy Loebe, a birodalmi gyűlés elnöke nem fogadta el a kitüntetést. A cikk óriási feltűnést és felháborodást keltett a centrupártban, amelynek hivatalos lapja, a „Germania” személyi hajsának és kutmérgezésnek minősítette a Vorwärts cikkét és kiemelt, hogy Böck, berlini szociálista főpolgármester szintén elfogadta a hercegi rangot. A Germania cikke nyomán újabb konfliktációt okozott, mert Böck főpolgármester élesen cáfolta a lap állítását és heves szemrehányásokat tett a centrupártnak a cikkért. Politikai körökben attól tartanak, hogy az afgán afférnak súlyos következményei lesznek.

Meghalt az aradi erdőigazgatóság sikkasztója.

A haldokló könyvelési főnök vallomása szerint egy hivatalnoknője befolyásolta a lopásra, akibe szerelmes volt. — Eljárás indult a megvádolt tisztviselő ellen.

(Arad, március 20.) Hónapokkal ezelőtt nagy szenzációt keltett az a nagyvárnyu sikkasztás, amelyet — mint az Aradi Közlöny el-sőnek megírta — Hodagiu Demeter, az aradi erdőigazgatóság könyvelési főnöke követett el. Hodagiu hónapokon át a meghamisított fizetési jegyzékek alapján, közel hatszáz ezer lejjel károsította meg a kincstárt. A nagyvárnyu visszaélésekre véletlen folytám és pedig maga Hodagiu bejelentése következtében jöttek rá. A szerencsétlen ember ugyanis a harctéren szerzett és kiújult súlyos betegsége miatt halála közeledtét érezvén, levelet írt Piso János erdőigazgatónak és közölte, hogy egy mellette működött hivatalnoknőjáról befolyására bűnre vetemedett és százazereket sikkasztott, csak hogy késői szerelmesének minden igényét kielégíthesse.

Az ügyben természetesen megindult az eljárás, amelyet azonban nem lehetett lefolytatni Hodagiu ellen, mert a szerencsétlen ember roncsoló tudóvész következtében hónapokon át agonizált. Néhány nappal ezelőtt aztán végkép megszabadult a földi igazságszolgáltatás kezei közül Hodagiu. Az elmúlt napokban erős tudóvérés állott be és hiába volt minden orvosi beavatkozás, a szerencsétlen ember kiszervezett. Az ügyészség értesüle-

sünk szerint most az illető tisztviselő ellen folytatja tovább az eljárást s annak a pénzügyi tisztviselőnek a szerepét is tisztázni fogják, aki fedezet nélkül folyósította a Hodagiu által meghamisított fizetési jegyzékek részét.

Futóverseny Amerikán keresztül.

Ezer versenyző indul el Los Angelostól Newyorkig.

Newyorkból jelentik: Charles Pilea, az ismert amerikai sportvállalkozó transkontinentális futóversenyt rendezett Los Angeles-től Newyorkig. A körülbelül ezer versenyző február 12-én indult el. A győztes, akinek legkésőbb május 6-án kell befutnia Newyorkba, 25.000 dollárt kap és a magas díj sokat lelkesített a részvételre. Lassankint a kevésbé edzettek kidőltek, úgy hogy ma csak 275-en futnak. Jelenleg Kolenmairen, a finn csodafutó vezet. Sportkörökben érdeklődéssel várják a verseny eredményét.

— A bucaresti-i sajtószindikátus tiltakozása a Cuvantul betiltása miatt. Bucarestből jelentik: A sajtószindikátus nevében Selcaru és Georgescu ma megjelennek a régenstanács előtt és tiltakoznak a Cuvantul betiltása ellen.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Írta: FEDÁK SÁRI.

A „karriéremből” Péter bácsi csak a legeslegelejét láthatta. Az első szintelen, vérszegény lépést, mikor a negyedik polgári vizsgámon mint külön számot énekeltem a Madarász ből a Postás Milka belépőjét. Ott állt az első sorban előre hajolva, a botjára támaszkodva. Nagyon meg volt velem elégedve. Vizsga után, mikor keresztülmentem a folyosón, Greisinger tanár ur megállított:

— Mondja, Fedák, igaz, hogy színésznek akar lenni?

Lesütött szemekkel, szégyenkezve feleltem, hogy igenis, tanár ur. Négy év alatt solja, egyetlen egyszer sem tudtam neki felelni. Fizikát tanított és természetrajzot. Kedvesen mosolygott rám, mintha azt mondta volna, hogy baj lesz azzal a színi pályával, mert ott bizony tanulni fog kelleni. Péter bácsi mellett állt, fogta a karomat és taszított le a lépcsőn. Örült, hogy vége van örökre az iskolának, a mókának, mert most már majd a nagy élet következik. Nagyon tetszett neki a Postás Milka belépője, csak úgy ragyogott a szemé és mikor mentünk hazafelé, vitte a régi mondókát:

— Érted? Ugy, ahogy mondtam. Ha nem engedne el apád, hát meg is lehet szokni.

Szörnyű! Egy gyerekleánynak ilyesmiket ültetni a szívébe. De már kimondta és ez teljesen elegendő volt ahhoz, hogy a „szökés” szót soha többé el ne felejtsem. Ez után az első szereplés után aztán semmit se látott többet. Az augusztusi fertálykor az igazi Örök Lakásba költözött. A segítő, a barát, aki lelket

öntött belém, az örökösen bizakodó, fellegekben járó, vidám, izgató, ambíciót fűtő barát nem volt többé. Egyedül maradtam a vágyaimmal, terveimmel, vadul dobogó szívemmel és nem volt kinek kiokádni a látát, ami bennem égett. Nem is értette volna meg senki. A fogadás, melyet koporsójánál tettem, azért egy kicsit mégis megkönnyebítette az életemet. Nyugodtabb lettem. Tudtam, hogy akármi, akárhogy lesz az életben, én a szavamat adtam és én a szavamat minden körülmények között meg fogom tartani.

A ruhám lassacskán hosszabb lett, a cseledeknek nem volt szabad többé Zsaszukának hívni. Kisasszony lettem. Kisasszony. Nem szerettem kisasszony lenni. Nem is szoktam meg ezt a titulust soha. Az iskolának, melyet nem szerettem és melyben mindvégig a legrosszabb tanuló maradtam, vége lett, de melyet azért mégis sajnáltam, mert az iskola jelentette számomra a szabadságot, otthon ezer kifogást, kóborlást. Nem volt szabad többé reggel félnyolckor lehasalni az öreg cserépkályha nyitott ajtaja elé és fakanállal, láboshól, tegnapi megmaradt, felmelegített paszulyt, lencsét, vagy káposztát reggelizni. Soha nem kávéztam. Iskolai éveim alatt, nyolc esztendőig, mindig csak ilyen gyöngye, diétikus kis reggeliket ettem, mint: felmelegített turócsusza vagy épen ami tegnapi megmaradt. — Azon mindig nagyon nevettem, mikor valaki kávézott. Tulságosan humorosnak tartottam. Finom anyám sokat síránkozott felettem, de főcíkosom, apám, szerfelett helyeselte a csupisz reggeliket. Olyan is voltam, mint egy vasgyuró. Apám azt tartotta, hogy csak egészséges testben van egészséges lélek. Nem szerette a sovány embert. Kákabélűeknek nevezte őket. A sovány nőket meg pláne nem sze-

rette. Lenézte őket. Az ideges nőket utálta a legjobban. Azt mondta mindig, hogy idegesség az nincs. Mikor urhölgyek panaszkodtak neki, hogy: ideges vagyok, Pista bácsi, mindig azt felelte: mitül, jóasszony? Ideges. Ez csak olyan divat. Én még sohasem láttam parasztasszonyt, aki ideges lett volna. Egy jó nagy virgáccsal meg kellett sühintani magukat.

Az ilyen kis apróságok mély gyökeret vernek egy gyerek szívében. Én például nem vagyok ideges. Sohasem engedtem meg magamnak azt a luxust, hogy ideges legyek. Uri betegség. Olyanoknak való, akiknek nincsen semmi komoly dolguk vagy feladatuk az életben. Mikor érne rá egy magamfajta ember ideges lenni? Nem ösmerem közelebből ezt a szót: idegesség. Az igaz, hogy én gyermekkoromban lencsét, borsót, meg káposztát reggeliztem. Sajnálom a mai gyerekeket. Vattába pakolják őket. Én tapasztalásból tudom, hogy az ilyen nevelés milyen átok egy gyereknek. Nem ok lesznek hibásak, de a gügyögő, gyáva, puha szülők, hogy mikor kimennek a kemény, szabad, vad életbe, elfujja őket az első szél. Egyszerre csak látni fogják, hogy homokra vannak építve. Köre kell építeni a gyerekeket, apák és anyák. Termésköre. Erre, úgy érzem, én élő példa vagyok. Mi minden rettenetes történt volna már velem az életben, ha az alapkövek nem volnának olyan hibátlanok. Micsoda óriási viharok nem tudták elfujni, de még csak helyemből meg sem mozdítani! — Ahhoz földi orkánok nem voltak elegendők. Ahhoz Földöntuli Hatalom kell. Az igaz, hogy a Földöntuli hatalomnak elég egy szikrányi lellete és egy szempillantás alatt minden romba dől. Hiszek a földöntuli Örök Szemekben és szívemből sajnálom mindenkit, aki ebben hinni nem képes.

Kártérítésre szólították fel az aradi Egyesült Bank volt igazgatóit.

A felszámolóbizottság folytatja a tárgyalásokat. — Háromnapos terminus a kötelezettségek vállalására. — Romanescu vezérigazgató nyilatkozata.

(Arad, március 20.) Az aradi Egyesült Bank felszámolása nem megy olyan simán, mint ahogyan kontemplálták. A mintegy kilencven millió forint értékű inkasszációjánál megbizonyosodott, hogy a betétesek kielégítési kvótája bizony alig lesz túl a 30 százalékon és ennek kifizetéséhez is hosszú hónapok munkája és várakozása szükséges. A felszámoló-bizottság ilyen értelmű jelentése természetesen nagy izgalmat váltott ki a betétesek legutóbbi gyűlésén, amely elkésredetten tárgyalta az eshetőségeket és a helyzetokozta tehetetlenség nyomán támadt elkeseredés teljes erővel a régi igazgatóság ellen fordult, mert a betétesek őket okolják a bank mai, katasztrófális helyzetéért. Megnyilvánult ez a gyűlés alkalmával elhangzott felszólalásokban is, amelyek erélyesen követelték a volt igazgatóság felelősségrevonását és szenvedélyes kiakadások történtek a gazdálkodás ellen, amely a pénzügyet és annak betéteseit tönkretette.

A betétesek gyűlésén kifejezésre jutott egy józanabb áramlat is, amely a likvidálás sikerét előbbre helyezte a mindenáron való felelősségrevonásnál. A kereskedelmi törvény nyílt módú utyit arra, hogy a felszámolás befejeztével is számonkérjék az igazgatóságtól a könnyelműen, esetleg bünyesen kezelt és hiányzó összegeket. Addig is azonban az a fontos, hogy a likvidálás minél eredményesebben folyjék és a kielégítési kvóta a lehető maximumot elérje. Ezt az álláspontot hangsúlyozta a gyűlés elnöke Alexianu György táblabíró és ez az elv vezérli a felszámoló-bizottság működését is. Aki könnyelműen, vagy egyéni szempontjai szerint gazdálkodott a mások pénzével, annak laknia kell, de helytelen felőgás az, amely a megtérítés vágyának kielégítését fontosabbnak tartja a károsultak minél előnyösebb kielégítésénél.

Meglehetősen pesszimistikus hangulatban fejeződött be a betétesek gyűlése, de szerencsére ez a hangulat nem ragadt rá a felszámoló-bizottság tagjaira, akik bizakodva és nagy buzgalommal folytatják tárgyalásaikat az Egyesült Bank adósaival. Munkatársunk felkereste ma Romanescu Gligore vezérigazgatót, aki a letartóztatásban levő Karton Aladár helyén végzi a likvidálás irányítását. A vezérigazgató a felszámoló-bizottság közeli programjáról a következőket mondotta nekünk:

— A vasárnapi gyűlésen a joggal elkeseredett betétesek hangulata nyilatkozott meg. Valóban történtek hibák és mulasztások, amelyek ilyen helyzetbe juttatták az Egyesült Bankot. A mi feladatunk lesz, hogy ezeket kikutassuk és a szükséghez képest járjunk el azok ellen, akiket a törvény felelősnek deklarál. De elsősorban az a kötelességünk, hogy a betétesek veszendő pénzéből minél többet megmentünk és ebben a munkánkban higgadtságra, körültekintésre van szükségünk. Abból az elvből kiindulva, hogy a veszett fejszének legalább a nyelét mentjük meg, a likvidáló-bizottság felszólította a régi igazgatóság valamennyi tagját, hogy az intézetnél mutatkozó hiányok fedezésére annál is inkább vállalják magukra, mert a törvény értelmében vagyoniilag felelősek a bank működéséért. Felszólításunkban egyenként meghívtuk a volt igazgatóság tagjait, hogy békés uton tárgyaljunk velük a kártérítési összegek felől, melyeket önként felajánlának. Ha ezek a tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor következik csak a volt igazgatóság magánjogi és büntetőjogi felelősségrevonása.

— És gondolja vezérigazgató ur. — vetettük közbe — hogy a volt igazgatósági tagok magánvagyonukból fedezni tudják azt a 60 milliónyi differenciát, amely már eddig is mutatkozik? Hiszen köztudomású, hogy az igazgatóságban csaknem vagyontalan és

tönkrement emberek ültek, akiknek talán az összes vagyonuk nem tesz ki egy milliót.

— Sajnos, mi is tisztában vagyunk ezzel a szerencsétlen körülménnyel — válaszolt Romanescu igazgató. — De az előbb mondtam: a veszett fejszének legalább a nyelét... A volt igazgatóság és felügyelő-bizottság összes tagjainak kötelességük elmenni vagyoni teljesítőképességük legvégsőbb hatá-

Negyvenmilliónyi kisebbség szenved Európában.

A nagyváradi atrocitások a Népszövetség előtt. — Megkezdődött a Népszövetség tavaszi ülészaka.

Brüsszelből jelentik: A népszövetségi ligák tavaszi ülései megkezdődtek. A kisebbségek bizottsága az ismert holland jogászno madame Backer van Bosse elnöklete alatt ült össze. Dickinson jelentéséhez először Pekár Gyula szólt hozzá és követelte, hogy a 40 milliónyi kisebbség szenvedéseit orvosolja a népszövetség. Rámutatott arra, hogy az utódállamok agrártörvényei sérelmesek a kisebbségek jogaira.

A bizottság a júniusi hágai nagygyűlés

napirendjére tűzte ki az oradeai (nagyváradi) és a oluji (kolozsvári) atrocitások tárgyalását. A román delegáció azt javasolta, hogy a bizottság csak a békeszerződések keretében fejthessen ki működést, de ezt a javaslatot elutasították. Villani olasz delegátus elnöklétével a politikai bizottság az optásügy elvi részével foglalkozott. Pekár Gyula itt döntő intézkedést kért és a kérdés tanulmányozására egy albizottság kiküldését javasolta, amit a bizottság el is fogadott.

Manoilescu Mihály a Bratianu—Maniupárharcról.

Rendszerkrízis van, nem kormányválság. — Miért nem távozik helyéről a liberális kormány. — A kisebbségek sorsa a jövő terveiben.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Manoilescu Mihály volt pénzügyi államtitkár, akinek elfogatása, pere és felmentése néhány hónappal ezelőtt a belpolitikai élet legnagyobb szenzációja volt, ma Timisoarán (Temesváron) tartózkodott. Az Aradi Közlöny timisoarai munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Manoilescuval, aki a többek között a következőket mondotta:

„Rendszerkrízis van, nem kormánykrízis.”

— Én sem akarok mást, — mondja — csak a boldogulását ennek az országnak, mindenkinek a boldogulását. De vegyék észre azok a tuloldalon, hogy evolúciók korát éljük és nekünk alkalmazkodnunk kell az újkor ideológiájához és haladnunk kell.

Nem szívesen beszél Manoilescu politikáról, pedig kijelentései már csak azért is érdekesek ma, mert Averescu ép most adta ki Kolozsvárott a jelszót, amely így szól: „most pedig mi jövünk.” A volt pénzügyi államtitkár a tanár fölényével beszél, ha már kell, a dolgokról.

— Kormánykrízis? Nincs! Elavult fogalom ez a kifejezés. Rendszerkrízis van. Az a harc, amely most a liberálistá és az ellenzéki pártok között folyik, nem az az egyszerű politikai harc, amikor egy kormány megy és a másik pártból alakult kormány veszi át a helyét. Ez a harc, ami itt van, egy rendszerváltozás harca. A liberálisok nagyon jól tudják azt, hogy abban a pillanatban, amikor Maniu Gyula jön hatalomra, kényszerülve lesz, — nehogy becsülettel és tisztességgel megszerzett népszerűségét egyhamar elveszítse. — új politikai és gazdasági rendszert meghonosítani. És jöjjön akár Maniu, akár Averescu — akinek melleleg szintén nagy esélyei vannak, — hivatva, de kényszerülve is lesznek új gazdasági rendszert felépíteni. Ez a rendszerváltoztatás pedig azt jelenti, hogy mindazok a törvények, amelyek ma a liberális párt anyagi és gazdasági nagysága alapszik, módosításon mennek át. Éppen ezért nem egyszerű kormányváltásról van szó. Hogy jelenleg mi a helyzet? Erre könnyű válaszolni. A liberálisok kormányon vannak.

— Szóval kormánybukásról az adott helyzetben szó sem lehet?

SÁMSON uriszabó termel
ARAD, új Nemzet-ház, I. em.

JAKAB Tavaszi szövetségkülönlegességek beérkeztek.
Kiváló szabás! •• Elsőrangú munka!

— A liberálistá párt az utolsó lehelletig uralmon marad, mert az uralma biztosítja be rendezkedéseinek folytonosságát anyagi és gazdasági téren. Amíg az volt a helyzet, hogy bárki is lett legyen a kormányon, a kulisszák mögött mégis a liberálisok diktálták a politikát, addig szívesen vonultak félre. Ma tudják, hogy nem állana módjukban a háttérből a politikát diktálni. És nem mennek.

Manoilescu igaza, meg a kisebbségek.

Ezután pénzügyi dolgokról kezd beszélni Manoilescu:

— Bratianu Vintila — mondja — lebecsülte a fiatal Manoilescu pénzügyi terveit. És ma mi történik? A miniszterelnök is stabilizálni akar, mint én akartam, a miniszterelnök is külföldi kölcsönt keres, mint én kerestem, a miniszterelnök is a külföldi tőkét óhajtja az országba hozni, amit én már évek óta hangoztatok. Tavaly áprilisban inkognitóban Münchenben jártam, ahol már félig-meddig rendeztem a Németországgal fennálló nézeteltéréseket, sőt mi több, már aláírás előtt állott az angol és amerikai piac segítségével létrehozott ötven millió dolláros kölcsön. És Averescut menesztették. Hígyje el, ha Averescu megegyezik, kormányra kerül, többé nem menesztenék egyhamar.

Természetesen szóba kerülnek a kisebbségek is.

— Igen, a magyarok. Nagyon derék, becsületes nép. Rokonszenvezek vele. De ne vegye rossz néven, én kisebbségi kérdést addig nem ismerek, amíg általánosságban ebben az országban minden polgár jólétét nem biztosítottuk. Az általános jólét biztosítása pedig, úgy vélem, kikapcsolja a kisebbségi kérdést. Vagy, ha jobban tetszik, ha a jólétet megadtuk, önkéntelenül következik, hogy nem adódik ok sem románoknak, sem magyaroknak, sem másnak panasza.

— A magyar egységspárt Kossuth sirjánál. Budapestről jelentik: Az egységspárt ma délelőtt testületileg tiszteltette a Kerepesi-úti temetőben Kossuth sirjánál. halála évfordulójának alkalmából.

Váratlan vizsgálat Aradváros vezetősége

ellen. Stefanescu belügyi vezérigazgató hirtelen Aradra érkezett és helyszíni szemlét tartott a városházán. — Négy vád, amelyre Angel polgármester szóbeli és írásos igazolást adott.

(Arad, március 20.) Ma délelőtt egészen váratlanul Aradra érkezett Stefanescu belügyminiszeri vezérigazgató, akit a minisztérium delegált, hogy Aradváros vezetősége ellen újabban felmerült vádak ügyében helyszíni szemlét tartson. A vezérigazgató megérkezése után nyomban felkereste Angel István dr. polgármestert, akinek kijelentette, hogy nem formális vizsgálatot tartani jött Aradra, jövetelének célja kizárólag az, hogy a belügyminiszter megbízásából a helyszínen győződjék meg egyes városi ügyek állásáról. A délelőtti folyamán a vezérigazgató — a miniszteri direktívák alapján — meg is kezdte munkáját, amelyet estére már be is fejezett.

Stefanescu vezérigazgató utasítása értelmében, négy pontra nézve kért felvilágosítást a város vezetőségétől. A pontok a következők:

1. *Hogyan történtek az 1926. évi illeték-kivetések? Igaz-e, hogy a város vezetősége törvénytelenül emelte ebben az évben — tándost jóváhagyás nélkül — az illetékeket?*

Erre a pontra nézve Angel István dr. polgármester elmondotta és aktákkal igazolta, hogy annak idején az interimár-bizottság vezette a város ügyeit. A költségvetés elkészítése késett, mert — törvény szerint — csak a tanácsnak állott jogában összeállítani és jóváhagyni a költségvetést, ezenkívül pedig az aradi kereskedők és iparosok helyzete oly súlyos volt, hogy új kivetéseket nem lehetett csinálni. Az új kivetések különben is annyi időt vettek volna igénybe, hogy a költségvetés elkészítése az év végéig húzódott volna és ezért az interimár-bizottság, a körülmények mérlegelése után elhatározta, hogy a régi illetékalapot 30—50 százalékkal emeli. Hymódon lehetett — szerinte — csak megoldani a kérdést. Amikor aztán a választott tanács megkezdte működését, a permanens-bizottság is foglalkozott ezzel a kérdéssel, amely a tanács elé is került és amelyet a városi tanács jóváhagyott. Az illetékemelés ügye a költségvetésben is szerepelt és a belügyminisztérium, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács véleményezése alapján, jóváhagyta az aradi városi tanács határozatát. Mindezek alapján leszögezi tehát a város vezetősége, hogy az illetékkivetés körül semmiféle törvénytelenesség nem történt.

2. *A községi választás költségeit törvényesen utalták-e ki?*

Ezzel a ponttal a polgármester utalt arra, hogy ezt a kérdést a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácshoz beadott hét memorandumában tisztázta már. A város vezetősége csak azokat a költségeket fizette, amelyek legálisak voltak, a minisztérium jóvá is hagyta ezeknek a kifizetését és így minden a törvényes keretek között intéződött el.

3. *Hogyan történt a városi tisztviselők 1926. évi karácsonyi segélyének kiutalása?*

A polgármester erre a kérdésre is megadta a megfelelő választ. Az aktákkal bizonyította, hogy az ügy a minisztérium előtt állott elintézés végett. A város vezetősége addig is, míg a miniszteri jóváhagyás lejön, kiutalta a tisztviselőknek egyhavi fizetésüket, mert azok a karácsonyi ünnepek előtt teljesen pénz nélkül állottak, egyben azonban figyelmeztette a tisztviselői kart arra, hogy amennyiben a minisztérium nem hagyja jóvá a segély ügyét, a kiutalt pénz januári fizetésnek számít. Így is történt. A minisztérium nem

hagyta jóvá a karácsonyi segély kiutalását, a város vezetősége pedig januárban egy összegben levonta a kiutalt pénzüsszeget. Különben pedig ezt a határozatot is az interimár-bizottság s nem a választott tanács hozta.

4. *Mennyiben hajtotta végre a város azt a miniszteri rendeletet, amely utasította, hogy a magánbankokban levő pénzt vegye ki és helyezze el készpénzkészletként a pénzügyigazgatóságnál?*

Itt is bebizonyította a város vezetősége, hogy amint a minisztériumtól erre vonatkozó-

Elfogták az aradi pénzügyigazgatóság tolvajait. A meglopott aradi vállalkozó ráismert a zsebmetézőre. — A pénzügyi palotában tartóztatták le a még ott időző zsebtolvajait.

(Arad, március 20.) Az aradi államrendőrségnek hosszas nyomozás után ma sikerült letartóztatnia azt a vakmerő fosztogatót, aki hónapokon keresztül rémületben tartotta az aradi pénzügyigazgatóság homályos folyosóján várakozó közönséget. Az Aradi Közlöny már több ízben beszámolt azokról az agyafurcan végrehajtott tolvajlásokról, amelyeket a pénzügyigazgatóság folyosóján követtek el. Az első ilyen tolvajlás még az elmúlt esztendő közepén történt, amikor egy aradi vállalkozó zsebéből ötven ezer lejt loptak el. A tolvaj beburakodott a folyosón várakozó tömegbe és az ott uralkodó félmomályt felhasználta arra, hogy zsebmetézőjét végrehajtsa. Ezt a nagyobb szabású lopást egymásután követték a kisebb-nagyobb tolvajlások. Később már annyira vetemedett a tettes, hogy a tömegben áldogálók kezében tartott pénzt, amelyet adó, vagy illetékképpen akartak befizetni, hirtelen kiragadta az illető kezéből. A sötét folyosón, a tömegben pedig aztán nem lehetett megtudni, hogy ki volt a tolvaj.

A pénzügyigazgatóságnál működő monopolfelügyelőségnél szintén egymásután történtek hasonló vakmerő lopások. Egy főtéri trafikos egyik alkalmazottjának kezításkáját lopták el többek között, amelyben több mint harmincezer lejt készpénz volt. A rendőrséghez minden egyes esetben megtették a károsultak a jelentést. Sőt maga a pénzügyigazgatóság is védelmet kért a tolvajok ellen. A megdöbbentő mértékben megismétlődő tolvajlásokat azonban a rendőrség a mai napig nem tudta megakadályozni, bár állandó detektív-szolgálatokat tartottak a veszélyeztetett folyosókon. Sőt nagyon gyakran megtörtént, hogy a detektív jelenlétében is történtek fosztogatások. A helyszínen nyomban megindított vizsgálat sem tudott eredményt felmutatni, mert lehetetlen volt gyanúsítani a várakozó békés, vagy a lopások miatt felháborodott ügyfeleket. A mai napon aztán érdekes körülmények között került kézre a valószínűleg több tagból álló fosztogatóbanda egyik tettese.

Friedman Dezső aradi vállalkozó a pénzügyigazgatóságon akart befizetni tizenegyezer lejt adót. A folyosón várakozott egy ideig és pénzt kabátjának külső zsebében tartotta. Felült neki egy állandóan mellette ólalkodó fiatalember, aki több ízben hozzáért könyökével. De nem gondolt semmi rosszra, hanem bement a pénztárhelyiségbe. Amikor aztán zsebébe nyúlt, hogy kivegye az elkészített tizenegyezer lejt, megdöbbenve állapította meg, hogy zsebe üres. Ebben a pillanatban észébe jutott a könyökével lökdösődő fiatalember, kiröcht a folyosóra és keresni kezdte az illetőt. Hamarosan híre ment a folyosón, hogy ismét lopás történt s az ott szolgálatot teljesítő detektív Fried-

Bármely magyar könyvtárt

bizalommal forduljon Sándor Ferenc könyvtárához

lag rendelet érkezett, a város vezetősége rögtön megtette a szükséges intézkedéseket arra, hogy a magánbankokban elhelyezett pénzt az aradi pénzügyigazgatóságnál helyezze letétbe és így a miniszteri rendelet haladéktalan végrehajtása szabályszerűen megtörtént.

Stefanescu vezérigazgató írásban is kérte a négy kérdésre adott válaszokat, ami meg is történt. Ezenkívül az ügyekre vonatkozó határozatokról másolatot kért és ezeknek birtokában ma este már visszatért Bucarestbe. Aradváros vezetőségének körében nagy érdeklődéssel és kíváncsisággal fogadták a váratlan helyszíni szemlét s most felfokozott figyelemmel várják, hogy annak milyen következményei lesznek.

mann mellé csatlakozott, hogy a tolvajt megkeresse. A vállalkozónak sikerült pontos személyleírást adni és a folyosón tartózkodók közül többen látták, hogy a gyanúsított felment az emeletre. Gyorsan az épület kiáratáshoz siettek és alig helyezkedtek el, a fiatalember sietett le a lépcsőn. A detektív igazolásra szólította. A fiatalember zavarba jött, felmutatta igazolványát, amelyből kint, hogy Lieska Ferencnek hívják. A rendőrségre kísérték, ahol kiderült, hogy már hasonló esetek miatt több ízben volt dolga a rendőrséggel. Megmotozása alkalmával három ezer lejt találtak nála. Valószínűnek tartják, hogy az elfogottnak büntései is vannak, akiknek kellő időben átadta a lopott pénzt. Lieskát letartóztatták és átkísérték az ügyészség fogházába.

Angel polgármester személyesen v'zi a költségvetést Bucarest-be.

Polgármesteri nyilatkozat a város vezetőségének nagyarányú munkásságáról.

(Arad, március 20.) Az aradi városi költségvetés ügyében Angel István dr. polgármester a jövő hét folyamán utazik Bucarestbe. Ma beszélünk a polgármesterrel a költségvetésre vonatkozólag s ő a következőket mondotta el:

— A költségvetés ellen felebbezést benyújtani, dacára annak, hogy most tették közzemlére, már nem lehet, mert az egyizben már tíz napon keresztül közzemlőn volt. Annakidején egy felebbezés érkezett is: Tabic, az állami tanonciskola igazgatója, aki azt kifogásolta, hogy a tanonciskola céljaira nem vettünk fel semmit a költségvetésbe. Foglalkoztunk a kérdéssel és elutasító határozatot hoztunk, azzal az indokolással, az állam kötelessége, hogy gondoskodik intézményeiről és nem a városé. A minisztériumban körülbelül március 28-án foglalkoznak Arad költségvetésével és meg vagyok győződve arról, hogy április 6-ára jóváhagyva hozom haza.

— Sok munkát tervezünk erre az évre és ha nem felebbezik meg folytonosan, minden indok nélkül, az árlejtéseket, sokat is fogunk végezni. A múlt évről 12 ucca kövezeése maradt hátra, ezenkívül számos más munkát, az autóbusszközlekedés bevezetése és az ezzel kapcsolatos teendő és még több, a város fejlesztése érdekében szükséges munkákat elvégzése következik. „Ia minden előirányzott munkát keresztülviszünk, akkor a jövő évben sor kerülhet a városszabályozási törv. keresztülvitelére is.

A polgármester kijelentette ezután, hogy hamarosan elkészítik a városi ingó- és ingatlanvagyonról szóló kimutatást, amire már régóta szükség van.

— A városháza nagytermét nem adták poltival célokra. Strengar-Demian Sava, az aradi szociáldemokrata-párt titkára kérvényt nyújtott be Aradváros vezetőségéhez, kérve, hogy a városháza nagytermét bocsássák a párt rendelkezésére, hogy ott gyűlést tarthasson. A város vezetősége ma elutasította a kérelmet, azzal az indokolással, hogy semmiféle politikai gyűlés számára nem adja a városháza nagytermét.

URANIA
5, 7 és 9
órákor

Ma mutatja be Ma
Liane Hayd és Conrad Veidt
legjobb alakítását
Lady Hamilton
látványos sláger filmet.

Csődöt kértek az aradi Ipar- és Népbank ellen.

Néhány türelmetlen betétes akciója. — A Népbank tisztviselőinek hét és félmillió keresete. — Kik pályáznak a pénzügyi palotájára.

(Arad, március 20.) Az Aradi Ipar és Népbank erőteljes tempóban haladó felszámolási munkáját mára váratlan és meglepetést keltő körülmény zavarta meg. A pénzügyi intézet egynéhány betétese, névszerint Frank István, Frank Istvánné, Kádás Pál és még vagy három társuk, ma reggel csődnyitási kérelmet nyújtottak be az aradi törvényszékhez a felszámolás alatt lévő Aradi Ipar és Népbank ellen. A csődkérelem nem tartalmaz különösebb indokokat s így nyilvánvaló, hogy a betéteseknek ez a csekély hányada ideges türelmetlenségében nem tudja kivárni a felszámolás befejezését s ezért úgy vélte, hogy egy ilyen váratlan támadással különösebb eredményt érhetnek el. Ezek a türelmetlen betétesek persze nem gondolnak arra, hogy cselekedetükkel a többi betétesek érdekei ellen tesznek, s azzal, hogy zavart okozni igyekeznek, mindannyiuk közös érdekét veszélyeztetik. A pénzügyi intézet felszámolása ugyanis kielégítő és a lehetőségekhez képest gyors tempóban is halad s bár más bajba jutott bank betéteseinek volnának olyan jó kilátásai, mint a nagyobb aktívával rendelkező Ipar és Népbank betétesei.

A csődkérelem kérdése természetesen a nyugodt várakozási álláspontra helyezkedett betétesek között meglehetősen idegességet keltett s ezért kérdést intéztünk több előkelő aradi jogászhoz, akik az ügyben egyöntetűen azon a nézeten vannak, hogy a törvényszék aligha fogja elrendelni a csődöt, annál is inkább, mert hiszen a felszámolás erőteljes tempóban, nemkülönben pedig a tekintélyes értékű ingatlan-fedezet elegendőnek mutatkozik a passzívák legalább hetven-nyolcvan százalékos kiegyenlítéséhez. Ezért most az érdekelt betétesek és pénzügyi körökben is nagy érdeklődéssel várják, hogy a csőd bíróság milyen álláspontot foglal el a csődkérvények ügyében. A jogász vélemények szerint minden remény megvan arra, hogy a bank nyugodt felszámolását egy esetleges csödelrendelés nem fogja megzavarni.

Az Ipar és Népbank tisztviselőinek nyugdíjválsága.

Ezzel kapcsolatban írjuk meg, hogy ma délelőtt tárgyalta az aradi városi iparhatóság az Aradi Ipar és Népbank tisztviselőinek keresetét a bank ellen. Mint annak idején megírtuk, 15 főtisztviselő, összesen 7 és fél millió lej értékben keresetet indított az iparhatóságnál a pénzügyi intézet ellen, nyugdíjválság címén. A mai tárgyaláson a liquidáció alatt lévő pénzügyi intézetet dr. Fischer Jenő ügyvéd, míg a tisztviselőket dr. Sirbu György ügyvéd képviselte.

A bank képviselője arra kérte az iparhatóságot, utasítsa el a tisztviselőket horribilis követelésükkel, mert ha nyugdíjválság járna is nekik, rendelkezésükre áll a 600.000 lejt kitevő nyugdíjalap, elégséges ki abból magukat. Külön fellépniök a bank ellen azonban nem lehet. Ezzel szemben dr. Sirbu utalt arra, hogy ez a nyugdíjalap nem elegendő és a törvény erre az esetre előírja, hogy, ha a nyugdíjalap nem bizonyul elégségesnek, a bank a saját vagyonából köteles kielégíteni tisztviselőit. Miután a bank jelenleg liquidálás alatt áll és így a tisztviselőket az a veszély fenyegeti, hogy nem kapják meg jogos követelésüket, kéri az iparhatóságot, kötelezze a bankot, a keresetet indító tisztviselők 15 évi nyugdíját helyezze letétbe az aradi törvényszéken. A perbeszéd elmondása után az iparhatóság

elhalasztotta a tárgyalást és közölte, hogy néhány napon belül közli döntését.

Ki veszi meg az Ipar- és Népbank palotáját?

A felszámoló pénzügyi intézet további sorsára feltétlenül döntő jelentőségű, érdekes esemény játszódik le március 26-án Aradon. Ekkor árverezik el ugyanis a felszámolás alatt levő aradi Ipar- és Népbank székházát, amely pompás palotának értékeszerinti eladásától függ sokban az, hogy a pénzügyi intézet kisebb-nagyobb betétesei gyorsabban jussanak pénzükhöz és egyszerre jelentősebb összeget kapjanak vissza betéteikből. Sok embert érint az Ipar- és Népbank palotájának árverése, tehát magától értetődő, hogy minél jobban közeledik március 26-a, annál nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a nevezetes aktus iránt. Nemcsak a betétesek, hanem azok körében is nagy készülődés tapasztalható, akik meg szeretnék venni az árverésen a palotát, amely tudvalevőleg egyike a legszebb és legnagyobb épületeknek Aradon.

Munkatársunk fentjárt ma az Ipar- és Népbanknál, ahol most már csak egy-két tisztviselő dolgozik — a többi igyekezett elhelyezkedni másutt, ha tudott — és kérdéseire a következő információt kapta:

— Mi is úgy tudjuk, hogy az intézet székházának árverése iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg egyes érdeklőségek körében, amelyek komolyan foglalkoznak a palota megvételének gondolatával. Híre jár, hogy többen szándékoznak megszerezni az árverésen az intézet székházát, de hogy tuloztak, vagy szerények-e ezek a híresztelések, az majd csak az árverésen fog kiderülni, amikor az árverezők leteszik bánatpénzként a kikiáltási ár 10 százalékát. A kikiáltási ár, mint ismeretes, 29 millió lej. Reméljük, hogy ennél jóval nagyobb összegért fog elkelní a palota. A legkönyebb aspiránsnak mi a Banca Romaneasca tekintjük, amely vétel esetén ide helyezné aradi fiókját.

Titulescu a jövő héten hazaérkezik.

A külügyminiszter nem megy Berlinbe, hanem a kormány hívására egyenesen hazajön.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Kormánykörök megcáfolják Titulescu visszalívásának hírét. A külügyminiszter betegsége folytán még nem állapította meg külföldi aktivitásának programját és ezért berlini látogatásának időpontja sincs még kitűzve. Egyelőre minden a külügyminiszter egészségi állapotától függ.

Egy késő este érkezett jelentés szerint Titulescu külügyminiszter a héten Bucurestibe érkezik, anélkül, hogy Berlinbe utazna. A kormány ugyanis felkérte a külügyminisztert, hogy térjen haza, mire Titulescu azt válaszolta, hogy azonnal jön, mielőtt egészségi állapota megengedi.

Tizenhét feljelentés a letartóztatott aradi rendőrtiszt ellen.

Sotirescu vizsgálóbíró előtt folynak a kihallgatások.

(Arad, március 20.) Sotirescu vizsgálóbíró ma kezdte meg a kihallgatásokat a napokban vizsgálati fogságba helyezett Balan Dimitrie aradi rendőrkormányzó ügyében, aki ellen — mint ismeretes — sorozatos visszaélések miatt legutóbb tömeges feljelentést adtak be az ügyészségen. A mai nap folyamán több feljelentőt hallgatott ki Sotirescu vizsgálóbíró. A feljelentők megdöbbentő eseteket mondtak el a Bessarabiából ide helyezett komiszár bűnös tetteiről, aki — a vallomások szerint — az ügyes-bajos dolga elintézése végett hivatalában megjelent polgárokat megzsarolta s akik pedig nem voltak hajlandók fizetni, azoknak uton-utfélen kellemtelkenkedett. Örizetbe vette, fenyegette, sőt nem egy esetben történt meg,

hogy tetteleg is bántalmazta őket. Ha másképp nem tudott célt érni, kiszemelt áldozatai ellen hamis vádat támasztott s az illető, csakhogy a további kínos torturáktól megmeneküljön, inkább megfizette azt a néhány ezer lejt, amit Balan komiszár követelt tőle. Eddig tizenhét rendbeli zsarolás, hivatalos hatalommal való visszaélés, életveszélyes fenyegetés, személyes szabadság megsértése és egy rendbeli sikkasztás címén tettek feljelentést. Balan komiszár ellen, akinek a bünlajstroma ezzel még aligha teljes, mert úgy hiszik, hogy még csak most indul meg a feljelentések lavínája Balan ellen, aki az ügyészségi fogdából ezuttal már nem tudja kihallgattatni feljelentőit.

— Kisebb arányú földrengés Jugoszláviában. Belgrádból jelentik: Az elmúlt éjszaka Horvátországban és Szlavóniában heves földrengés pusztított, azélkül azonban, hogy nagyobb kárt okozott volna. Zágrábban számos kémény omlott be a földrengés következtében. A pécsi jelentések szerint itt is földrengés volt vasárnap éjjel egy óra tájban. A falak megremegek és földalatti moraj volt hallható, ami riasztást keltett a lakosság körében. Kárt azonban a földrengés itt sem okozott.

„Barátnőm mindig jókedvű”.

A fejfájás, migrén és nemünknél igen gyakran jelentkező fájdalmak legkisebb tüneteivel néhány

Pyramidon
tabletták

vesz be, melyek azonnal segítenek, amellet teljesen ártalmatlanok. Ezért most is az lesz az elvem:

„Otthon tartok állandóan Pyramidon tablettát!”

Valódi csak az eredeti

„Meister-Lucius”-csomagolásban.

Más helyről nyert információink úgy szólnak, hogy egy időben az Adria biztosító-társaság is élénken érdeklődött a palota iránt. A társaság egyik mérnöke nemrégiben eljött Triesztből Aradra és tüzetesen megsejmelte az épületet, méréseket is eszközölt, de — hír szerint — úgy találta, hogy a palota nem felel meg a biztosító céljának. Az Adrián kívül azonban több más érdeklődőről is beszélnek, úgy, hogy a 26-i árverés valószínűleg meghozza majd azt az eredményt, amit attól a betétesek várnak.

Ma! az APOLLOBAN Ma!

Harry Liedtke és Eszterházy Ágnes

játszák a főszerepet

A J á t é k o s n ő című sláger filmen

Eredeti és érdekes mesészövevényű társadalmi dráma. — A francia Riviera minden szépsége és a Monte Carli játéktér minden fénye és árnya teszik plasztikussá a filmet.

Bemutatója 5, 7 és 9 órakor.

H I R E K.

Sándor, József, Benedek . . .

... És csak merje még valaki azt mondani, hogy nincs semmi esemény! ... Hogy unalmas és színtelen a mindennapi élet! Még a jó öreg Természet is szenzációt gyárt buzgalomban. Először is, mire ezek a sorok napvilágot látnak, március 21-e lesz, a hivatalos tavaszkezdés napja, amikor a nap ép oly hosszú, mint az éjszaka, de ebben még nem volna semmi nevezetes, hisz ez minden évben így van. A szenzáció az, hogy ma délből például a fagypont környékén ólalkodott a hőmérő higanyja. Pár nappal ezelőtt szabályos decemberről hó esett, minden éjjel oly vidáman fagy, mintha most múlt volna el a karácsony, pedig már három hét múlva itt a husvét. Öreg, deresfejú emberek nem emlékeznek ilyen márciusi hidegkilengésre. Mintha az idő is azt akarná szimbolizálni: sehogy se vagyunk rendben ezen a keserves sárgolyón. Hát szóval: ez.

Hogy lefagytak a vetések és bajban van a gyümölcsstermés, viszont jól keresnek a fások a póttélen: ez még csak hagyján, de sokkal nagyobb baj van ennél Aradon. Először is kiváló hölgyeink és deli ifjak többirányú hősi próbálkozás után kénytelenek voltak kivenni szekrényelkből a már eltett bundáikat és a ravasz márciusi napon ezeket a nagyon megunt prémes ügyeket sétáltatják továbbra is. Borzasztó dolog ez kérem. Pláne mikor az ideit kikeletre oly pompás szürkésiehér kabátokat fundált ki az angol szabóipar, amelynek guttnija is van és még hozzá trench-coat-nak is hívják. Rettenetes. Megvette az ember és nem lehet benne feszíteni, elmarad a siker, a pukkasztás. Az idegeire megy az embernek ez a hideg március.

Vannak azonban elszánt férfiak. Ma is találkoztam eggyel. Lila volt a hősiességtől, de fehérlett rajta az új kabátkreáció, kezében pedig sétatálcá vacogott.

— Mondja csak — fordultam hozzá részvétellel — nem fázik?

— De-de-dehogy nem — csattogott fogával — na dedede azt csacsak bebelátja, ahogy valakinek meg kell kekezdeni, mert kükükülönben sose lesz tavasz.

Bebeléltam.

Ezer szerencse még, hogy holnap Benedek napja lesz. Már pedig írva van, hogy „Sándor, József, Benedek, zsákkal hozzák a meleget”. Reméljük, a derék szentek nem fedkeznek meg kötelességükről, amint azt fégtörő Mátyás kollektájuk tette és kimentik kiváló hölgyeinket és vacogó ifjakat kellemetlen helyzetükből. Szavamra mondom: nem vagyunk önző emberek: inkább maradjon el a fehér husvét szenzációja, csak gyérüljünk a jó meleggel Sándor, József és Benedek urak. Mi már csak jobban szeretjük ezt az ünnepet pirosan, vágyébrésztő-naposan, virágosan, illatosan... és — ha már másképp nem megy — trench-coat-san is. Póthy Ernő.

— Georgescu prefektus Bucurestiben. Georgescu János prefektus hivatalos ügyek elintézésére ma Bucurestibe utazott. A prefektus néhány napig marad a fővárosban. Távolléte alatt dr. Lazar Agoston alispán helyettesíti.

— Áthelyezett aradi huszárezredes. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a hadügyminiszter Soutze Demeter 1-es lovashadosztálybeli ezredesét, saját kérelmére, a 9-ik calarasi ezredhez helyezte át. A szimpatikus törzstiszt távozásának híre őszinte sajnálatot keltett Aradon, ahol előzőeken magatartása miatt kedvelték Soutze ezredesét.

— Béke a magyar parlamentben. Budapestről jelentik: Zsitvay Tibor, a magyar képviselőház elnöke ma délre pártközi értekezletet hívott össze amaz ellentétek elsimítására, amelyek a költségvetés és az appropriáció együttes tárgyalása körül keletkeztek. Az értekezlet megegyezéssel zárult, miután a pénzügyminiszter megígérte, hogy az appropriáción még lényeges módosításokat fog eszközölni. A pénzügyminiszter ép ezért a javaslatot a Házból visszavonja és bizottsági tárgyalásnak veti alá.

Amerikai újságíró látogatása Mária özvegy

királynénál.

A csöndesen komor cotroceni-kastély. Mesét írt a királyné az amerikai gyermekek számára. Könyv készült Mária királyné amerikai emlékeiről.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának telefonjelentése.) Az „United Press of America” munkatársa, dr. A. Berkowitz ismertnyelű amerikai újságíró kihallgatáson jelent meg Mária özvegy királyné előtt. Az audienca lefolyásáról, valamint az özvegy királyné életéről és terveiről a következőkben számol be lapja legutóbbi számában Berkowitz dr.:

— A nemrégiben még élénk, mozgalmás Cotroceni-palota, amelynek szalonjaiban a nap minden órájában legalább egy-két minisztert, tábornokot, politikust és művészt lehetett találni, akik audienciára vártak, jelentést hoztak, vagy vittek, — ma templomi csöndben álmodik. Ferdinánd király halála óta ugyszólván zárva vannak a szalonok és a királyi család tagjai csak a legtrikább esetben fogadnak a Cotroceni-palotában, ahol még mindig a nagy uralkodó emléke ölel körül. Ritka kegy, hogy nekem sikerült engedélyt nyernem a palotába való bejutáshoz és ezen láthatóan csodálkozik is a díszruhás, fekete karszalagos főlakáj, aki szótlán meghajlással veszi át meghívómat, amelyen Hiotu udvari miniszter aláírása diszeleg és egy nagyobb, ugynevezett bizánci szalonba vezet. Az első impressió, a mi mélyen megfog, egy hatalmas műretek, Mária királyné Őfelsége életnagyságu képe, bizánci díszítésű aranyozott keretben. A képről egy diadalmas tekintetű, térdhajtásra kényserítő büszke királyné néz rám. Percekig nem tudom leküzdeni azt a delejes hatást, a mit a kép látása rám gyakorolt s amikor Őfelsége — egy udvarhölgy kíséretében megjelenve — tapintatosan zavarom felől érdeklődik, kénytelen vagyok elmondani ennek az okát. Mária királyné szomorúan elmosolyodik és mintha egy pillanatra megbiccentette volna magastartású, még mindig büszke szép fejét.

— Az évek elszállnak, mister — mondta halkán — és szavából mély gyász érzett ki az iránt, aki nem olyan régen elköltözött ezek közül a drága bizánci szőnyegekkel és hatalmas értékű antik tárgyakkal díszített falak közül. Most látom csak, hogy Őfelsége még mindig mély gyászban van, fején az özvegyi fátyol és amíg szólásra nyílnak ajkai, egy pillanattig sem veszi le tekintetét egy, a fotój karfájára helyezett epoulette-ről, amely kétséget kizáróan az elhunyt király tábornoki egyenruháját díszítette. Őfelsége elsősorban is köszönetet mond Amerika népének részvétnyilvánításáért és szemében mintha könnyeket látnék csillogni, amikor arról a szeretetről beszél, a mellyel amerikai utján elhalmozták.

— Meghalt Balthazar püspök testvér-bátyja. Debrecenből jelentik: Balthazar Gábor kecskeméti tanár, Balthazar Dezső református püspök testvér-bátyja, meghalt 64 éves korában.

RUBINSTEIN ERNA, a hercegi királynője, apr. 1.

— A pesterzsébeti feleséggyilkos paralizisben szenved. Budapestről jelentik: Jelentették, hogy Edvi Lajos pénzügyi főszemlész meggyilkolta feleségét. Ma rekonstruálták a bűntényt és a rekonstrukciónál a főszemlész elájult. A rendőrség orvosszakértője egyébként megvizsgálta Edvi elmeállapotát és megállapította, hogy kezdődő paralizis jelei mutatkoznak rajta.

— Elsimult a viszály a polgármester és a főorvos között. Megemlékeztünk arról az incidensről, amely a legutóbbi tanácsulésen dr. Angel István polgármester és dr. Cucu Vazul városi főorvos között keletkezett, mert a polgármester nem engedte dr. Cucu-t az ülésen felszólalni. Az incidens ma, kölcsönös kimagyarázással, elsimult.

— Tulsok veronált vett be egy budapesti arasszony, Budapestről jelentik: A mentők tegnap a Mátyás-ucca egyik házából a Schaffer-szanatóriumba szállították Telegdi Róth Jenő miniszteri tanácsos feleségét, aki idegbántalmainak csillapítására tulnagy adag veronált vett be. A sanatóriumban sürgős gyomormosást alkalmaztak, azonban hiába, mert Telegdiné ma meghalt.

— Megfogadtam, hogy amerikai emlékeimről könyvet írok. Sajnos, eddig még nem volt időm hozzá. De nemrégiben befejeztem egy mesét, amit az amerikai gyermekeknek szántam. Eleinte — bevallom — fejtörést okozott a téma megválasztása, de úgy hiszem, sikerült olyat találnom, amellyel a két nagy nemzetet közel hozzam egymáshoz. A mese kezdetén Amerikában játszódik. Egy öreg nénike egy román karakterbabát vásárolt egy apátlan-anyátlan árvának. A karakter-babának a gyermek módfelett megörül, éjszakára maga mellé fekteti az ágyba és a szoba csöndjében a baba beszélni, énekelni kezd s csodálatosan szép dolgokat mesél egy országról, a mely a Fekete-tenger partján terül el. A kis leánya szívében vágya kél, hogy megismerje ezt az országot és a baba társaságában elindul Romániába. Itt összetalálkoznak egy pásztorfiúcskával, aki aztán végigkalauzolja őket az egész országon. Eddig írtam a mesét, amikor a Mindenható olyan nagy csapást mért az országra. És a mese hangja innen kezdve szomorubb, fátyolosabb, mert gyászban fogantak a gondolatok, amelyek aztán elvezérelték a kicsiny amerikai idegent Curtea de Argesbe is, ahol egy siró, gyászruhás-asszonyt találtak, aki férje halála felett zokogott. Ez az asszony — én vagyok. Nem lett volna kerek a mese, ha a kicsi vendégek nem ismerkednek meg Románia királynéjával is, akihez minden román fiúcska szeretete, vágya és óhajta elér. Mert nézze, magának bizonyára úgy tetszik, hogy ez a palota teljesen kihalt és talán nem is lakik ember benne. De ez csak látszat. A valóság az, hogy családdal együtt most is olyan kitartással és buzgalommal dolgozunk a haza sorsán, mint nemrégiben együttesen tettük Ferdinánd királlyal. Ez a palota most is — és hiszem, hogy továbbra is — mindenkor nyitva fog állni azok számára, akik védelemre szorulnak és segítséget kérnek.

— Életem épen ezért soha nem lehet egyhangu. S ha jönnek is bánatos pillanatok, van akinek a létezése megaranyozza napjaimat. Unokám, az új király, I. Mihály. A gyermek szeretetének minden megnyilatkozásával elhalmoz, szinte azt hiszem néha, hogy már nem is gyermek, már komoly, nagy király, mint nagyatyja. Végtelen szívósságánál csak akaratereje nagyobb. Már most is mindent keresztülvisz, amit akar és nem egyszer ejti bámulatba környezetét, akiknek súlyos problémákat ad fel, amelyeket aztán meglepő logikával önmaga old meg.

— Nyomoznak a városi autobus merényletje után. Beszámoltunk annak idején arról, hogy ismeretlen tettes hatalmas szegyet helyezt el az Avram Iancu (Szabadság)-tér és az állomás között közlekedő nagy autobus motorjába, amely így elromlott. A gépüzemelnél házi vizsgálat indult meg a tettes személyének megállapítására, azonban a vizsgálat eredménytelenül végződött. A város vezetősége ma elrendelte, hogy az ügy aktáit tegyék át az ügyészségre, a város feljelentésével, amelyben kéri az ügyészséget a tettes ki nyomozására. Illetékes körök véleménye szerint csak a gépüzemek valamelyik alkalmazottja ronghatta el az autobuszt, amelynek megcsináltatása jelentékeny összegébe került a városnak.

— Nobile tábornok északsarki utra készül. Milánoból jelentik: Nobile tábornok, az ismert sarkkutató Itália nevű léghajóján megtette 22 óráss repülő-főpróbáját, amely kitűnően sikerült. A tábornok legközelebb elindul az északi sarkra.

— Nyugdíjasok figyelmébe! Értesítjük a volt Acsev-nyugdíjasokat, hogy e hó 26-án és 27-én két havi nyugdíjukat folyósítja a CFR-állomás raktári fizetőpénztára. A nyugdíjat még a régi alapon fizetik. Továbbá értesítjük a nyugdíjegyesület választmányi tagjait, hogy e hó 25-én, vasárnap délelőtt fél tízkor választmányi ülést tartunk az egyesületi helyiségben s arra a választmányi tagok pontos megjelenését kérjük. A vezetőség.

— Egy vakmerő repülőszázados biztonsági kísérletet Londonból jelentik: De Havilland repülőgéptervező százados próbarepülést végzett egy általa összeállított kis géppel, amelynek önműködő szárnyfelülete és külön alváza van. A repülőszázados a biztonsági berendezés kipróbálása végett szándékosan elkövetett minden elkövethető hibát. A legveszélyesebb kísérlet az volt, amikor lezuhantatta gépét. Az alváz és szárnyfelület kettétörték, a feszítődrtók meggörbültek, azonban a repülő sértetlenül szállt le. Szakértők szerint más gépnél feltétlenül halált jelentett volna ez a manőver.

— Felhívás az özvegyekhez. A város felhívja azokat az özvegyeket, akiknek férje továbbszolgáló volt, hogy jelentkezzenek a város háza 61-es számú szobájában.

— Dr. Szelle Károly előadása az Iparos Otthonban. Az Iparos Otthon szerda esti szabadlucumán, holnap este dr. Szelle Károly, ismert aradi orvos tart előadást a nemi betegségekről, a vérbajról, orvosi és társadalmi szempontból nézve. Az előadás fél 9-kor kezdődik.

— Természetes fiatalító kurák. Vitatkozni sem lehet ezen, hogy a fiatalság egyértelmű a végtagok rugalmasságával és az azzal együtt járó életkedvvel. A nagyszámú rheumás, ischiásos és köszvényes beteg tehát, akiknek ez ezen betegségekkel járó kínzó fájdalom sokszor az önmagával való tehetetlenség az életkedvüket veszti, bizony mind öreg ember. A fájdalom koravénnyé teszi az ebben szenvedőket. Nem csoda tehát, ha a rheumás betegek ezzel keresik fel évente a természetieit és százados kénes hő és iszapfürdőket, ahol rövid időn belül visszanyerik fiatalságukat.

— RÁDIO-MŰSOR. Szerda, március 21. Wien—Grác. 22. Könyv zene. — Berlin. 22.30. Táncczene. — Boroszló. 20. Operaelőadás. — Frankfurt a. M. 20.15. Zenekari hangverseny. — Leipzig. 21.15. Népzenei zenekari hangverseny. — München. 20.05. Tarka est. — Milano. 21. Operaelőadás. — Nápoly. 20.50. Zenekari hangverseny. — Pozsony. 16.30. Hangverseny. — Prága. 18.30. Operaelőadás. — Róma. 17.30. Zenekari hangverseny. — Zágráb. 18. Zenekari hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17.30. Kamarazene. 22.30. Cigányzene.

Unneplik a magyarokat Amerikában.

A Kossuth-küldöttség megjelent Coolidge elnöknel. — Az emigránsok újabb botrányt rendeztek, mire

négyet letartóztatott közülük a rendőrség.

Washingtonból jelentik: Coolidge elnök tegnap fogadta a magyar Kossuth-zarándokokat, akik báró Perényi Zsigmond vezetése mellett jelentek meg az Egyesült-Államok elnöke előtt. Perényi üdvözölte Coolidge-t, aki meghatottan válaszolt és meleg szavakkal köszönte meg azt, majd sorban kezelt fogott a küldöttség tagjaival. Amikor a zarándokcsapat a Fehérház elé érkezett, kisebb incidens történt. Egy emigránsokból álló tüntetőcsapat gyalázkodó feliratu táblát emelt a levegőbe, amire a rendőrség a tüntetőket szétoszlatta. Gellért Hugót, az amerikai magyar köztársasági liga elnökét, Bálint Imrét, a liga titkárát, Telcs Pált és egy ismeretlen asszonyt a rendőrség letartóztatott. A küldöttséget Széchenyi magyar követ déjeuneren látta vendégül.

Az amerikai szenátusban felolvasták a magyar főrendiház üdvözlését, a képviselőházban pedig a képviselők perceként kereszttől tapsoltak a karantón levő magyar vendégeknek. A magyar zarándok az elnök kihallgatás után meglátogatták gróf Széchenyi washingtoni magyar követet, majd Pittsburgba utaztak tovább, ahol a magyar kolónia nagy ünnepséget rendez tiszteletükre.

Mulatság.

— Pincérbál Aradon. Az aradi pincérek március 24-én, a Fehér Kereszt nagytermében, névös műsorral és táncol egybekötött teaestélyt rendeznek a munkanélküli pincérek javára. Az estélyen egy érdekes egyfelvonásos darabot játszanak, majd a szervezett zenekarok nagyszabású hangversenyt adnak. Almai Laci zenekara szolgáltatja a tánczenét. A közönség kényelmére büfiét állítanak fel, ahol a legolcsóbb áron szolgálják ki a közönséget.

Szabolcska Mihály nyugalomba vonul.

Nyugdíjaztatását kérte a timisoarai reformátusok költő-főesperese, de egyelőre egyévi szabadságot engedélyeztek neki.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A timisoarai (temesvári) református egyházközség Szabolcska Mihály főesperes és Szunyogh András világi főgondnok elnöksége alatt évi közgyűlést tartott. Szabolcska Mihály főesperes terjedelmes jelentésben számolt be az elmúlt esztendő eseményeiről. Az egyházközség történetének egyik főmozzanata az, hogy az istentisztelet formáját illetőleg áttért a nyugati, az angol, holland, svéd és német reformátusok példájára liturgia szempontból, aminek lényege az, hogy az istentiszteleten több most a biblia magyarázat és több az ének is, mint eddig volt. A belmisszió terén kiemeli a jelentős Szabolcska László dr. lelkész és Elek Gyula segédlelkész működését. Szabolcska László dr. érdeme, hogy megalakult a református ifjúsági egyesület, Elek Gyula segédlelkész pedig megalakította a református iparostanoncok Bibliakörét, amely minden csütörtökön este összejöveteleket tart. A jelentés végül megemlékezett a nagyobb adományok-

ról, melyekben egyes hívők az egyházat részesítették. Így többek között egyházkulturális célokra a Timárné-Tóth-Takács Erzsébet 100 ezer, Billitz Sándor huszezer, Tóth Ferenc pedig tízezer lejt adományozott. Karácsonykor a hívők a szegények segélyezésére tízezer lejt gyűjtöttek össze.

Az egyházi közgyűlés azután tárgyalta Szabolcska Mihály főesperes kérelmét, aki azt az óhaját fejezte ki, hogy harminc évi timisoarai (temesvári) lelkészkedése után nyugalomba vonulhasson. Többen szólaltak fel és méltatták azokat az érdemeit, melyeket Szabolcska Mihály a timisoarai (temesvári) református egyház körül szerzett. Végül úgy határoztak, hogy a nyugdíjazás ügyében egyelőre nem hoznak végleges döntést, hanem Szabolcska Mihály főesperesnek egy évi szabadságot engedélyez az egyház. Ezen idő alatt Szabolcska László dr. helyettesíti. Kimondották, hogy a hitoktatás ellátása céljából még egy segédlelkészt alkalmaznak.

Erdélyben premier!

A filmgyártás unikuma!

Jön! „Kreutzeronata“ ERZSÉBET MOZGÓBA

Tolstoj Leó gróf világhírű regénye filmen.

Aradiak nagyarányu betörése Ploestiben.

Aradi betörőbanda garázdálkodása. — Több millióra rug a kár.

(Arad, március 20.) Ma délelőtt terjedelmes távirat érkezett Ploestiből az aradi államrendőrséghez, amely egy aradi betörők által elkövetett szenzációsan nagyarányu rablásra hívja fel a nyomozó hatóság figyelmét. Március 18—19-ra virradó éjszaka behatoltak Nicolai Tódor üzletébe, amely Ploestinek egyik legnagyobb és legelőkelőbb divatkereskedése. A betörők a nyomozás megállapításai szerint, fantasztikus mennyiségű árut raboltak el. A hatalmas tömegű divatcikkek kivül, elvittek nyolcszáz méter legfinomabb selymet, kétszáz tuat drága férfi és női selyemharisnyát. Az ellopott áruk értéke többmillió lejt tess ki. A betörők úgy tudták elhordani a rengeteg mennyiségű árut, hogy megtévesztették a közelben posz-

toló rendőrt, aki azt hitte, hogy az üzletben a cég főnökei és alkalmazottai dolgoznak. Megállapították, hogy az áruk egy részét kocsi vitték el és a többi részét pedig becsomagolták a betörők és autókra felpakolva, maguk is Erdély felé menekültek. A nyomozásnak legérdekesebb része az, hogy a helyszínen tartott vizsgálat több, a betörők által otthelyezett iratot és vasuti jegyet talált, amelyekből kitűnt, hogy a tettesek Aradról mentek Ploestibe, hogy a nagyarányu rablást végrehajtsák. A távirat alapján az aradi rendőrség megindította a nyomozást és már az eddig szerzett adatokból remélhető, hogy az rövidesen meglepő eredménnyel fog járni.

Meghalt a solti katasztrófa negyedik áldozata is.

Nyolcvan súlyos sebesültet ápolnak a budapesti kórházakban.

A gépezelő szaktudatlansága okozta a szerencsétlenséget.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) A Budapest mellett fekvő Solt községben még mindig ama borzalmas tömegszerencsétlenség hatása alatt állanak, amely vasárnap este a moziban történt — és amelyről mai számunkban részletesen beszámoltunk. — A solti moziban — mint a lefolyt vizsgálat megállapította — körülbelül 250 főnyi közönség gyűlt össze, hogy „A gyónási titok áldozata” című vallásos filmet megnézze. Kilenc óra után történt a szerencsétlenség, egy szikra, amely a vetítógép dinamójából kipattant, lángrafozott a filmtekeréseket. Csakhamar nagy tűz pusztított a helyiségben. Leírhatatlan pánik tört erre ki és a közönség vad harcban tolongott a terem egyetlen ajtaja felé. Szinte öklöldre folyt az emberek között, akik mielőbb akarták elérni az ajtót és a vad pántknak tulajdonítható, hogy a sebesültek legtöbbször, ugyisintén a halottak, mind nők.

A katasztrófa halálos áldozatai: Strohmayer Boriska tanítónő, Szabó Sári tanítónő és dr. Berceller Pálné voltak, ma déle regig meghalt a negyedik áldozat, dr. Nagy József né is. A sebesültek száma meghaladja a nyolcvanot. A hivatalos vizsgálat megállapította azt is, hogy a mozigép kezelője, Sebestyén Ferenc, aki jelenleg súlyos sérülésekkel fekszik a Rókus-kórházban, nem rendelkezett motorkezelői vizsgával és tudatlanságának volt tulajdonítható a katasztrófa. A nyomozás főként a felelősség megállapítására irányul és azt akarják tisztázni, miként lehetett egy ilyen tűzveszélyes helyiségben, amelynek megfelelő ki-

járata sincsen, mozielőadást rendezni. A vetítógépet egyszerűen a közönség mögé helyezték és nem a gépházba, amint azt a szabályrendelet előírja. Az orvosok megállapították, hogy sokan nem a lángoktól, hanem a nagy hőstől szenvedtek égési sebeket, miután ruhájuk teljesen ég és testük mégis telve van égési sebekkel. Az anyagi kár tetemes, miután rengeteg ruha és papírpénz pusztult el.

Egy későn este érkezett távirat jelenti, hogy a solti katasztrófa áldozatainak nagyrésze ma délután változatlanul súlyos állapotban fekszik a budapesti kórházakban. A négy halottat holnap felboncolják. Ma délután kiszállított Soltra a bírósági delegáció, a helyszíni vizsgálat megkezdése végett.

Irodalom és művészet

A Jézus élete címen a színházban március 23., 24. és 25-én bemutatásra kerülő előképsorozat iránt soha sem tapasztalt érdeklődés nyilvánult meg városzerte. Arad társadalmi honorálni fogja a lelkes műkedvelők agilitását és fáradozását, amellyel a siker érdekében és a magasabb célért közreműködnek. Az előképeket, mint megirtuk, világhírű mesterek festményei után állítja be a rendezőbizottság, amelynek vezetésével a színházban már megkezdődtek a próbák, Március 23. és 24. estéjén premiérhelyekkel, vasárnap délután mérsékelt helyekkel, míg vasárnap este rendezőhelyekkel mutatják be az előképeket. Jegyek csütörtökig Hartmann Kálmán ékszerüzletében, csütörtöktől kezdve a színházi pénztárnál váltathatók.

ERZSEBET MOZGO
TELEFON SZÁM 70.

Ma délután 5, 7 és este 9 órákor.
Aradon premier!
Alfréd Savoir nagyszerepű vígjátéka filmen

„A nagyhercegnő és a pincér“

Pazar kiállítás modern életkép. — Főszerepben: Adolphe Menjou és Florence Vidor
Nagyszerepű zenekar. — D. u. rendezés olcsó, este 9-kor 5 lejjel emelt helyárak.

Egy nagystilű szélhámos kiadatását kéri Románia.

Petringenár János, a budapesti villamoskalauz kibuktatta Averescu tábornokot Biharban. — Képviselőjelölt, vendéglős, mozi, bankalapító, ékezcserempész, végül „egyetemi tanár“ lett Bécsben Petringenárból.

(Az Aradi Közlöny cluji tudósítójának távirata.) A legközelebbi időben egy nagystilű szélhámos kiadatása ügyében indult meg az eljárás a román hatóságok kérésére. Petringenár Jánosról van szó, aki egyik leghírhedtebb alakja volt a román közéletnek. Pályafutását Budapesten kezdte mint villamos kalauz, majd az impérium változás után Romániában telepedett le és az egész országot végigszélhámoskodta. Először Oradean (Nagyváradon) tünt fel, mint néppárti politikus és a biharmegyei lakosság között olyan nagy népszerűségre tett szert, hogy az egyik parlamenti választás alkalmával Averescu tábornokot is kibuktatta. A parlamentbe azonban nem juthatott be. Később Clujra (Kolozsvárra) tette át szereplése színterét, ahol étteremtulajdonos, majd moziigazgató volt. Közben részvényjegyzésekkel számos polgárt károsított meg. Emiatt a hatóságokkal is meggyűlt a baja és a cluji ügyészség büntető eljárást indított ellene.

A tárgyalás elől Timisoarara (Temesvárra) szökött, ahol folytatta szélhámoságait, majd a körözés levél elől Jugoszláviába me-

kült, ahol egy nagyszabású ékezcserempészésben vett részt. Amikor a jugoszláv hatóságok le akarták tartóztatni, román képviselőnek adta ki magát. Ezzel a mesével sikerült félrevezetni a jugoszláv rendőrséget, amely néhány napi haladékot adott Petringenárnak, hogy ügyét tisztázza. Miután Jugoszláviában is égni kezdett a talaj lába alatt, Bécsbe szökött, ahol mint egyetemi tanár előadásokat tartott a bécsi román diákság körében. Ezt a legújabb szélhámoságát egy cluji egyetemi tanár leplezte le, aki a napokban Bécsben tartózkodott és meglepetéssel értesült Petringenár egyetemi előadásairól.

A professzor visszaérkezése után jelentést tett az esetről és ennek nyomán most a román rendőrség arra kérte a bécsi rendőrigazgató-ságot, hogy Petringenárt tartóztassa le, míg kiadatása ügyében az eljárás befejeződik. Valószínű azonban, hogy Petringenár a szélhámosok kitűnő ösztönével megérzi a veszélyt s még kellő időben keréket old az osztrák fővárosból, hogy letartóztatását elkerülje.

Aradváros kifizette külföldi tartozásait.

Angel polgármester nyilatkozata az adósságok rendezéséről.

(Arad, március 20.) Budapesti távirati hírads nyomán beszámoltunk arról, hogy a budapesti bankok, amelyeknek követelésük van az erdélyi városokban, 150 millió lejes követelésükből 40 milliót elengedtek és a fennmaradt tartozás kifizetésére június 30-ig adtak haladékot. Ma érdeklődtünk Aradváros vezetésénél ez ügyben és Angel István dr. polgármester kijelentette, hogy ez a kérdés nem érdekli Aradot, amennyiben Aradváros már 1 : 2 arányban kifizette tartozását. A pol-

gármester elmondotta ennek kapcsán, hogy a városnak régebben alkalma nyílt volna arra, hogy 1 : 12 arányban fizesse ki tartozását, azonban az akkori hivatalnoktanács nem merete elfogadni az egyezséget, miután a minisztérium elrendelte, hogy a külföldi tartozások kérdését csak a pénzügyminisztérium engedélyével rendezhetik. Várniok kellett tehát a tartozás kifizetésével, ami néhány évvel később 1 : 2 arányban meg is történt.

KÖZGAZDASÁG.

Életbeléptek az új exporttarifák.

(Az Aradi Közlöny bucuresti tudósítójának távirata.) A mai naptól kezdve az egyes exportcikkek kiviteli tarifáját a következőkben állapították meg: kompressz-olaj vagononként 300 lej, carbon-olaj 300 lej, parafin 500 lej, zsírosszóda 6000 lej, fehér lenvászon 5000 lej, fekete ikra kilonként 50 lej, enyv vagononként 2400 lej,

árpadara 2800 lej, árpakása 2500 lej, haricska 4000 lej, ánizsmag 5000 lej, gépszijak kilonként 1 lej 50 bani, kész cipőáru 50 bani, bórdiszmuáru 1 lej 50 bani. A ló kiszállítását teljesen szabaddá tették és ezt illetőleg a következő exportvámot léptették életbe: bármely fajta 3000 lej, míg a levágásra szánt ló 500 lej darabonként.

Zürichben 3.22.50, Párisban 15.70 alej

Helyi valutaárak. (Március hó 20.)

Kifizetések: Berlin 38.75, London 786. Newyork 161, Páris 6.36, Milánó 8.53, Prága 4.79, Budapest 28.30, Zágráb 2.85, Bécs 22.80, Zürich 31.10. — *Áru:* Márka 38.80, angol font 785, dollár 161, olasz lira 8.50, francia frank 6.35, cseh korona 4.80, pengő 28.50, dinár 2.85, osztrák schilling 22.90, svájci frank 31.30. — *Pénz:* Márka 38.50, angol font 780, dollár 160, olasz lira 8.45, francia frank 6.32, cseh korona 4.75, pengő 28, dinár 2.80, osztrák schilling 22.50, svájci frank 31. — *Irányzat:* Lancia

Zürichi tőzsdenyitás. (Március hó 20.)

Berlin 124.18.50, Amsterdam 209, Newyork 519.20, London 2533.12.50, Páris 20.43.25, Milánó 27.42.50, Prága 15.39, Budapest 90.50, Zágráb 9.13.25, Bucuresti 3.22.50, Varsó 58.25, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Március hó 20.)

Berlin 124.17.50, Amsterdam 209, Newyork 519.12.50, London 2534, Páris 20.43, Milánó 27.41.50, Prága 15.39, Budapest 90.70, Belgrád

9.13.75, Bucuresti 3.22, Varsó 58.25, Bécs 73.05.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Március hó 20.)

Devizák: Páris 6.35, Berlin 38.57, Budapest 28.20, London 785.50, Newyork 160.65, Milánó 8.53, Zürich 31, Bécs 22.73, Prága 4.78.50. — *Valuták:* Napoleon 642, márka 38.90, léva 1.18, török lira 0.83, angol font 785, francia frank 6.35, svájci frank 31.10, dollár 160, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 22.90, pengő 28.40, cseh korona 4.80.

— Rövidesen aláírják a 80 millió dolláros kölcsön-szerződést. Bucurestiből jelentik: Antonescu Victor Párisba utazott, hogy befejezze a Blair bankkal folyamatban lévő stabilizációs kölcsöntárgyalásokat. Kormánykörök szerint az aláírás küszöbön áll és a tárgyalások már csak a Banca Nationalával fennálló egyezményre vonatkoznak. A kölcsön 80 millió dollár lesz és részint a stabilizáció, részint pedig a CFR céljaira fog szolgálni. Ezidőszent más kölcsöntárgyalások nem folynak a külföldi piacon.

Az éhező „Hosszuhaju“ szerencséje

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Alბérletben lakott, mint többi sorstársnője, mint a többi kis táncosnő, akik csak este ragyognak a lokál reflektorfényében, ahol pezsgőt isznak a vendégekkel s közben a másnapi ebédre gondolnak, — aminek az árával — mint a szoba árával is — adósak maradnak a háziasszonynak. A fénylő parketten, a meleg színekkel behuzott dzsesszbandes, pezsgődurrogásos lokálban, alig ruzsolva, alig bepuderozva, mélyen kivágott estélyi ruhában jelent meg, de itt, a köruti lokálban, ahol a műsorban fellépett, mindenki tudta róla, hogy az estélyi ruhát kölcsön kapta, kölcsön kapta a ruzsra, a puderra való pénzt is.

Sarlós Ilonának hívták a kis táncosnőt. Csinos kis arcával nem igen tünt volna fel a többi között. De — különös volt ez a lokál éjszakai világításban — hosszú hajat hordott, a derekáig ért le és eltakarta a kölcsönkapott estélyi ruha dekoltázsát. A „Hosszu haju“ így hívták a pincérek, a többi görli, a vendégek, a kik csak ritkán hívták meg az asztalukhoz a szerény, alig beszélő, félnék táncosnőt.

— A „Hosszuhaju“ már megint nem evett egész nap — újságolták egymásnak a görliök az ültözében. — Nagyon sápadt, alig tud járni.

Igen, ez a „Hosszuhaju“ maga is bevalotta, hogy már nincs hitele sehol, a gázi régt elfogyott és most várni kell, míg valaki meghívja talán vacsorára, amely egyuttal reggeli és ebéd is lesz.

Mintegy három héttel ezelőtt egy borotvált ur ült le egy földszinti asztalhoz a lokálban. Unottan nézte a műsort, unottan kavargatta a pohárban gyöngyöző francia pezsgőt s nagyokat ásitott.

— Sarlós Ilonka következik — mondotta a konferanszié — és a lokál négyszögletű parkettjére kipenderült a hosszuhaju táncosnő. A dzsessz fölzendítette a tánczenét, a kis táncosnő táncolt, hosszú hajja lobogott, az arca kipirult.

Az unatkozó ur, aki eddig hátat fordított a műsornak, most tágranýtott szemmel nézte a táncot. És a tánc végén nem akarta abbahagyni a tapsot.

A pincér, akit megkért arra, hogy a kis táncosnőt hívja meg asztalához, csóvalta a fejét. Hiszen a hosszuhaju eddig olyan „jelentéktelen“ volt! Az idegen gyatra, tört németsséggel beszélt. A táncosnőt pezsgővel kínálta, vacsorát hozatott és amikor a kis Sarlós Ilonka félre nem érthető mohósággal látott neki a vacsorának, elmosolyodott. A németül beszélő ur akkor már ismerte a szerény kis táncosnő szomorú életkörülményeit. És amikor elbucszott tőle, egy 100 dollárost nyomott a markába.

Az idegen ur ettől a naptól kezdve mindennap eljárt a lokálba s a hosszuhaju minden este vele ült. S egy hét múlva egy gyönyörű, briliánsokkal telerakott gyűrűt nyújtott át az idegen gavallér a táncosnőnek.

— Akar a feleségem lenni?

A kis táncosnő sirva fakadt, mikor ezt meghallotta...

Ennek két hete. A két hét az iratok beszerzésével telt el és a kis Sarlós Ilonka felesége már Erik Hromlernek, a dugzag délamerikai petroleumkirálynak, akinek vagyonát többmillió dollárra becsülik. Azóta már utban vannak Amerika felé s a pesti lokálokban az éjszakai életben egyébről se beszélnek, mint a kis hosszuhaju szerencséséről, aki szemtanuk állítása szerint kilenc hatalmas börönddel indult el nászutjára.

Mondanunk sem kell, hogy mindazt a pompás ruhát, bundát és egyebeket, amit a vagyont érő böröndök rejtenek magukban, az amerikai férj vásárolta.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Tisztelettel értesítjük üzletfeleinket, hogy építészeti irodánkat Strada Iosif Vulcan 6 szám (volt Kazinczy-uca) alá helyeztük át.

Tritthaler-cég építészeti irodája.

APRO HIRDETÉSEK.

AZ APROHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK: Minden szó hétköznap 4, vasárnap 6 Lej, vastagabb betűvel 8, Melve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög. Hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszhívvezzel ellátott kérdéshirdetésekre válaszolunk. Ajánlatok, felirás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

Sajtkészítők figyelmébe!
A legkiválóbb sajt a schweizi tejtel készült. Hatásos, nem romlandó készítmény. **EGGER & Co. R.-T. vegyészeti gyár, C.uj.** Ugyanott kapható a Sajtkészítés kézikönyve 20 lej előzetes beküldése ellenében.

HÁZASSÁG.

ELŐKELO családból származom, 23 éves csinosnak nevezett keresztény hajadon vagyok. Hozományom 2.000.000 lej készpénz és 4.000.000 lej ingatlan. Ismeretségi hiányában mekkisérlem ezuton mekeresni azt, ki elkísérne az életbe. Rendes egzisztenciával bíró urak teljes című levelét kérem „Kisváros” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadóiba. 1520

ALKALMAZÁS.

SEGÉD, elsőrangú eladó, kiváló erő, felvétetik Plesz Gyula cégnél Arad. 1544

JOL főző fiatal szakácsnőt keresek. Str. Crisan (Karolina-u.) 8, I. em. 10501

KERESÜNK mérlegképes könyvelőt, ki a német levelezésben és gépirásban gyakorlati biz. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1546

VARRONÓ házakhoz ajánlkozók. Strada Mărășești 75., ajtó 4. 1547

PERFEKT főzőnő ajánlkozók. Szíves mekeresések Strada Minerva (Ilona-ucca) 27. 1539

FIATAL, gyermekszerező örvény, cseccsenő nevelését vállalja. Címeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 1533

FIATAL, kereskedő örvény pénztárnoknőnek ajánlkozók. Címeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 1534

JÓLFOZÓ mindenes azonnal felvétetik. Str. Eminescu 10., I. em. 8. 1532

ÜGYES SEGÉD, ki vidéki vegyeskereskedésben szervezött, azonnalra keresetnek. Ugyanitt egy tanuló felvétetik. — Ajánlkozni lehet Fuchs cégnél. Gurahonc. 1540

LAKÁS.

KÉTSZOBÁS előszobával modern acsal és egyszobás konyhás lakások kiadók. Str. Oltuz (Més-u.) 32. 1537

BANKTISZTIVESELO belvárosban kereskülönbejárta butorozott szobát. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1538

Kilencvenhat lejért - lakást,

ellátást, vagy alkalmazást hirdetőt, eredményt ér el, ha kockahirdetést ad fel.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

CSEPLÓGARNITURA 6-os Máv. olcsón eladó. Str. Oltuz (Més-u.) 32. 1526

WERTHEIM-PENZSEKRENY. Öveg-szekrény, antik komód, antik órák, szekrények, antik szalonok, komplett ebédlő, háló, szalon berendezések, nyest bogák, antik ágyak, csillárok, asztalok, storeok, dupla ágyterítők, ágynemők, férfi öltönyök, festmények, szervizek, paraván, szakett, horgolt és matyó asztalterítők, lapán levezető, struc toll levezető, dísz-tárgyak, rézgy. kézi bőrdíj, szonorák, stb. eladók. Szalóné. bizományi. Üzlet Strada Horia (Széchenyi-ucca) I. Neuman-palota. 1000

TIZEDESMÁZSA keveset használt, 10 mázsa hordereft sulvokkal és 700 drb. lyukmentes szák olcsón eladó. Cím Lóbi hírlapirodában. 1542

FÉREGMENTES komplett dísz háló 6000 lejért eladó. Cím Gyórfy „Mures” irodájában. 15303

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcelánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek. azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Szalóné. Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kilogramos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Cseplógarniturák gőz- és petroleum-üzemű, magánjáró-motorok, magánvs cseplők új- és használt állapotban, könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók. 1899
Aszód Lajos Timișoara Str. Gării 4

INGATLAN.

BELVÁROSBAN jóljvedelmező ház elfoglalható 8 szoba, fürdőszoba la-ással, eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1545

Szalmakalapok 350 lejért, Gaby

szalonban Arad, Bal. Fog. Ferdinand (József főherceg-ut) 11. szam 1. emelet

ÜZLETEK.

MÜHELYNEK alkalmas világos, cca 120 m²-es helyiséget keresek. Címeket: „Iparvállalat” jelzéssel az Aradi Közlöny kiadóiba kérek. 1543

Wanderer

Világmarca 1516

Felhívjuk az érdekelte közönséget, hogy pászka-szükségletüket

minél hamarabb átvegyék, vagy előjegyeztesék, mivel a sütést befejeztük és így esetleges készlethiány miatt a későbbi igényléseket nem tudnánk kiszolgálni. 1541

Orthodox Izraelita Hitközség előljárósága.

Bankkölcsönök

Aradi és környékbeli házakra és földekre olcsó kamattal, betéti- és kölcsön mellett, azonnal folyósítottak. **HAASZ ALBERT** Iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szam.

Portărelni de pe lângă Judecătoria rurală Radna.

G. No. 8510—1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIUNE.

No. 176.
1928. Februarie 27.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 21. Martie 1928. începând la orele 10 dimineața se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Troaș averse urmăriților. Mobilier, vite etc. toate evaluate la suma de lei 24.750.

Aceasta avere se vinde pentru despăgubirea creditorului Rozvan Paul pentru suma de lei 8059 capital și accesorii.

D. Antonescu, portărel.

1535

Friss, élénk, ötletes, és tartalmas az **ARADI KÖZLÖNY**

Ágytollát tisztítsa meg

a gáza és villanyerőre berendezett modern tolltisztító vállalatnál 1803
Str. Cercetasilor Szt. Pál-u. 4.

Bankkölcsönök

bérbázakra és földekre nagyon olcsó kamattal azonnal folyósítottak. Bővebbet **HERZOG**
Str. Bratianu (Waltzer-ucca) 12.

Épületfa anyagok,

fenyődeszka, léc, gerenda, padozatdeszka, kerítésoszlop és oszlop **olcsón beszerezhető:**
AUFRICHT MIKSA fakereskedésében
Arad, Str. Marasesti (Kossuth-u.) végén. Villanyüzemű fagymentesítő gépek.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben, **Tavaszi árjegyzéke:**

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny	1600—
Tiszta gyapjűöltöny	2450—
Covercoat divatöltöny	3150—
Felöltő tavaszi	1950—
Divat-ulster	2350—
Covercoat ulster v. raglán	3500—
Fregoll-kabát	2100—
Gummikabát	860—
Iskolaöltöny előírás szerint	1600—

Divatszabóság! 178
Nagy posztó raktár!

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy izléses zsebtűkröt, **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”
a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.
Minden modern kényelemmel berendezve.
Kiváló ét terem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Kerakóárok, varrógépek, gramofonok, elsőrendű gyártmányok, valamint kaphatók: **Voros László** Bul. Reg. Ferdinand (Boros Bani-tér) 47. útszélben. A szakcsop. javító műhelyben minden e szakmába vágó dolgok javítása nagyon olcsón esztétikusan.

HARCSA BELA

1146
uri szabóterem, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.
Nagy raktár eredeti angol szövetelekből, elismerten előkelő izlés, szolid árak.
Olcsoobb mint Aradon.

Fabrica de Impletituri si Trikotage din Arad S.A. — Aradi Kötő- és Kötőszövőgyár R.T.

Convocare.

Domni acționari ai FABRICEI DE IMPLETITURI ȘI TRICOTAGE DIN ARAD, S. A. sunt convocați în

adunare generală ordinară

pentru ziua de 25. Martie 1928. ora 15 la sediul societății din Arad, Strada Penes Curcanul No. 7.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Cenzorilor pe anul 1927.
2. Aprobarea Bilanțului și Contului Profit & Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație și Comitetului de Cenzori de gestiunea lor pe anul 1927.
3. Distribuirea beneficinului.
4. Alegerea a patru membrii în Comitetul de Cenzori pe anul 1928.

Pentru a putea lua parte la Adunarea generală ordinară, domni acționari sunt rugați să depună acțiunile la Banca Românească din București, la sucursala sa din Arad, sau la sediul fabricei, până în ziua de 24 Martie 1928.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

Meghívó.

A FABRICA DE IMPLETITURI ȘI TRICOTAGE DIN ARAD S. A. 1928. évi március hó 25-én délután 15 órakor a részvénytársaság helyiségében (Str. Penes Curcanul 7.) tartja

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. c. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság felügyelő-bizottság jelentése az 1927. évről.
2. Az 1927. évi mérleg, a nyereség- és veszteség-számla megállapítása és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
3. A nyereség felosztása iránti határozathozatal.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása az 1928. évre.

Azon tisztelt részvényeseket, akik a közgyűlésen résztvenni óhajtának, felkérjük, hogy részvényeiket f. évi március hó 24-ig a Banca Românească Bucurest, pénztáránál, vagy annak aradi fiókintézeténél letétbe helyezni sziveskedjenek.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Activ — Vagyon Bilanțul incheiat la 31 Decembrie 1927. — Mérés-számla 1927. decemher 31-én. Pasiv — Teher

Cassa — Pénztár	829.976	Capital — Részvénytőke	15.000.000
Teren — Telek	108.430	Fond general de rezervă — Tartalékalap	1.638.238
Imobile — Ingatlan	8.983.803	Fond de amortizare — Értécsökkenési tartalékalap	11.878.910
Mașini și instalațiuni mobiliare — Gépek és felszerelés	14.176.448	Fond de amortizare suplimentar — Rendkívüli értécsökkenési tartalékalap	989.635
Măriuri fabricate și materii prime — Kész áru és nyers anyag készlet	11.595.667	Fond de pensii și ajutor al funcționarilor — Tisztviselő nyugdíj és segély alap	1.100.206
Materiale diverse — Különféle áru készlet	4.284.940	Rezerva pentru creanțe dubioase — Kétes követelések tartalék alapja	1.926.783
Combustibil — Tüzelőanyag készlet	354.500	Creditori — Hitelezők:	
Mobilier — Bercendezés	899.885	Banca Românească cont crt. — Banca Românească folyószámla	20.525.000
Efecte publice și acțiuni — Értékpapírok	1.000.000	Banca Românească scont — Banca Românească leszámítás	633.589
Debitori pentru măriuri — Adósok áruért 64.226.118.		Soc. Naț. de Cred. Ind. cont crt. — Soc. Naț. de Cred. Ind. folyószámla	10.354.210
Debitori avans as. materiale div. — Adósok előlegek árukra	1.142.919	Soc. Naț. de Cred. Ind. scont — Soc. Naț. de Cred. Ind. leszámítás	1.369.806
Cauțiuni — Utadék	5.000	Diversi creditori — Különféle hitelezők	37.563.322
		Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	39.451
		Report din 1926. — Áthozat 1926. évről	35.949
		Profit la 1927. — Nyereség 1927. évben	4.506.032
	107.556.681		107.556.681

Pentru contabilitate — a könyvelésért:
EUGEN MOSCU,

V. GOLDIȘ,
președinte — elnök.

Dr. M. MĂRCUȘ, Dr. ALEX. RÁCZ,
Administatorii delegați — végrehajtóbizottsági tagok.

IULIU RÁCZ,
director general — vezérigazgató.

N. SERBANESCU,
director comercial — kereskedelmi igazgató.

Verificat și găsit exact. — Felülvizsgáltatott és rendben találtatott.

1806

CENSORI — FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

EM. COMSA,

GH. DUMITRESCU,

ST. IESANU,

M. REUSZ.

Férfi fehérneműek gyári áron kaphatók I-ma minőségben Berán Béla férfi fehérnemű készítőnél. Mérték után is! Arad, Str. Greceanu 5. (Perényi-uca 5. szám.)

VIZUMOK követségeknél !! Künstler-vizumiroda !! Bármily ügyet vagy megbízást pontosan ellát. Utilevel hosszabítások, C.F.R. bérletek Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dacia szállóval szemben.

Nyomatott az Aradi Közlöny rovatában. Kiadóhatalom: Aradi nyomdával.